

» **Kim Kuusi** Teoston
puheenjohtajaksi

» **Festarijärjestäminen**
ammattimaistui

» **Musiikkiväki**
Musamaratonille!

Teostory

TEOSTON ASIAKASLEHTI 2|2011

Teosto-palkittu

CHISU:

"Biisintekijänä hiljennyn."

Musiikki tekee juhlan

TOMI KORHONEN

KESÄISIN Suomi tuntuu herävään. Pienimmissäkin kylissä järjestetään kesätapahtumia ja jo paikkansa vakiinnuttaneita festivaaleja on lukuisia. Yhteistä näille tapahtumille on elävä musiikki. Oli kyseessä sitten eukonkanto tai Provinssirock, niin musiikki soi takuuvarmasti.

MUSIIKI KUULUU suomalaisen juhlaan, ja erityisesti elävällä musiikilla on vetovoimaa. Mutta mistä rakentuu hyvä tapahtuma? Kysymyksen pyritään löytämään tässäkin lehdessä vastausta. Festivaaleja niin koti- kuin ulkomailla-kin jo 90-luvulta kiertäneen Amorphiksen kitaristin **Esa Holopaisen** mukaan kylmät kurkkuvoileivät ovat historiaa, ja järjestäjien suhtautuminen musiikin ammattilaisiin on ammattimaistunut.

ONKIN HYVÄ MUISTAA, että siinä missä festivaaliansa siirtyy juhlille juhlimaan, musiikin tekijöille festivaalit ovat työtä, ja ammattilaisille teosten julkinen esittäminen tuo leivän pöytään.

SUOMESSA HYVÄKSYTTIIN vuonna 1927 tekijänoikeuslaki, joka antoi suomalaisille säveltäjille yksinoikeuden teoksiinsa, ja myös oikeuden vaatia korvauksia sävellystensä julkisesta esittämisestä. Ajatus tekijänoikeudesta ei ollut viime vuosisadan alkupuolella mitenkään uusi, päinvastoin. Ensimmäisen kerran tekijän oikeus määrätä teoksestaan kirjattiin lakiin Englannissa jo vuonna 1709. Tuolloin

kirjan tekijöille vahvistettiin yksinoikeus teostensa painamiseen.

TÄNÄ PÄIVÄNÄ oman haasteensa tekijänoikeuskysymyksiin tuo digitaalistuva maailma. Näitä haasteita pohdittiin kesäkuun alkupäivinä Brysselissä, missä pidettiin maailman tekijänoikeusjärjestöjen kattojärjestön Cisacin maailmankokous. Kokouksessa oli puhumassa myös Teoston toimitusjohtaja **Katri Sipilä**, ja hänen viestinsä oli selkeä: jotta luova talous menestyisi, tekijöiden täytyy voida luottaa siihen, että heillä säilyy oikeus omaan teokseensa.

TEKIJÖIDEN ASIA nousi esiin Brysselissä myös toukokuun lopulla, kun suomalaiset europarlamentaarikot saivat omat kulttuurikumminsä. Yksi kulttuurikummi-hankkeen keskeisistä tavoitteista on saada päättäjät ja musiikintekijät keskustelemaan ajankohtaisista ja luovalle alalle tärkeistä kysymyksistä. Vuoropuhelun tärkeyttä korostivat sekä tekijät että päättäjät.

TOIMIVIEN YHTEYKSIEN merkitystä alleviivasi se, että samaan aikaan kun mepit tutustuivat uusiin kummeihinsa, komissio kertoi omista IPR-linjauksistaan. Luovien alojen kasvaessa tekijänoikeuskysymykset nousevat entistä useammin keskiöön niin EU:ssa kuin kotimaassakin.

Ammattilaisille
teosten julkinen
esittäminen tuo
leivän pöytään.

NETTIAIKANA KÄSITELTÄVÄT asiat ovat entisestään monimutkaistuneet, ja on ensiarvoisen tärkeää, että pilvissä liitelevät ylätasoinen asiat saadaan ankkuroiduksi arkeen. Ja kukapa tekijän arjen paremmin tuntisi kuin tekijä itse.

2/11

Tässä numerossa

- 4 40 000 euron Teosto-palkinto jaettiin kahdeksannen kerran.
- 10 Monipuolinen musiikkimies Kim Kuusi Teoston johtoon.
- 13 Uusia luovia asiakkaitamme.
- 14 Festareilla kävijät ovat uskollisia suosikitapahtumilleen.
- 20 Hynynen haastaa musiikkiväen Musamaratonille.
- 23 Suomalaismepit saivat kulttuurikummit
- 26 Luovan talouden esiinmarssissa ovat tekijänoikeudet avainasemassa.
- 36 Miten saat korvauksen konserteissa soitetusta musiikistasi?

KÄNNEN KUVA: JAKKE NIKKARINEN

TEOSTORY

on Teoston tiedotus- ja asiakaslehti sekä tekijänoikeusalan yleinen keskustelufoorumi. Kirjoitukset eivät välttämättä edusta Teoston kantaa.

Julkaisija

Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto r.y.,
Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
puh. (09) 681 011, faksi (09) 677 134
sähköposti: teostory@teosto.fi

Toimitus

Tomi Korhonen (päätoimittaja)
Marja-Leena Karjula (toimitussihteeri)
Mika Kauhanen (toimittaja)

Ulkoasu

Neutron Design

Paino

Forssa Print

ISSN 1236-6757
36. vuosikerta

Teosto on kansainvälisen tekijänoikeusjärjestöjen yhteistyöelimen Cisacin jäsen.

Teosto-palkinto

Sebastian Fagerlundin,
Chisun ja Wimmen
teoksille

Palkinnonsaajat
Sebastian
Fagerlund, Tapani
Rinne, Wimme
Saari, Chisu ja
Tuomas Norvio.

Suomalaisen musiikin monimuotoisuus tuli jälleen erinomaisesti esiin, kun tämän vuoden Teosto-palkinnot jaettiin. Palkinto jaettiin Sebastian Fagerlundille teoksesta **Ignite**, Christel Sundbergin teoksille Chisun levyllä **Vapaa ja yksin** sekä Wimme Saarelle, Tapani Rinteelle ja Tuomas Norviolle levyn **Mun** teoksista.

TEKSTI MARJA-LEENA KARJULA | KUVAT JAKKE NIKKARINEN

P

alkintoraadin puheenjohtajan, toimittaja **Jukka Haarman** mielestä palkitut ja ehdokkaana olleet teokset heijastavat suomalaisen musiikin erinomaista tasoa. Palkintoraati sai kuultavakseen esiraadin valitsemat kahdeksan teosta, joista voittajat valittiin. Haarman lisäksi palkintoraadissa olivat muusikko **Paula Vesala** ja kapellimestari **John Storgårds**.

”Jokainen ehdokas puolusti hienosti paikkaansa ja siksi meidän oli aika vaikea tehdä ns. vääriä valintoja”, Haarman sanoo. Haarman mukaan raati teki kotiläksynsä hyvin eli kuunteli ehdokkaana olevat teokset tarkkaan, joten kovaa vääntöä palkittavien valitsemiseksi ei tarvittu.

”Suurin vääntö kohdistui itse asiassa palkinnon saajien määrään, vaihtoehdot olivat viime kädessä yksi tai kolme. Minusta kolmeen päätyminen oli paras vaihtoehto. Sitä kautta saatiin paremmin heijastetuksi suomalaisen musiikin nykyistä monimuotoisuutta. Kaikkien kolmen palkitun teoksen ansioista olimme kyllä hyvin yksimielisiä.”

Arvostusta suomalaista musiikkia kohtaan

Palkitut teokset ja teoskokonaisuudet täyttivät hyvin palkinnon kriteerit eli ovat rohkeita, omaperäisiä ja innovatiivisia – ja jokainen omalla tavallaan.

Teosto-palkinto on suuruudeltaan 40 000 euroa ja siitä jaettiin **Sebastian Fagerlundille** 13 300 euroa, **Chisulle** 13 300 euroa ja **Wimme Saarelle, Tapani Rinteelle** ja **Tuomas Norviolle** yhteisesti 13 300 euroa.

Teosto-palkinto on pohjoismaisittain varsin suuri musiikkipalkinto ja tästäkin syystä myös tämän vuoden voittajateokset saivat runsaasti huomiota osakseen. Palkinnon tarkoituksena onkin tehdä suomalaista musiikkia tunnetuksi sekä herättää arvostusta kotimaisten musiikintekijöiden työtä kohtaan.

Palkinto perustettiin vuonna 2003 ja sitä on jaettu siitä lähtien vuosittain lukuun ottamatta vuotta 2010. Tuolloin palkintoperusteita arvioitiin uudelleen, ja tänä vuonna palkinto jaettiin hieman uusituin säännöin.

”Jotta sana kotimaisen musiikin erinomaisuudesta saataisiin leviämään aikana, jolloin mediahuomiosta joudutaan taistelemaan, tarvitaan ilman muuta tämäntyyppisiä palkintoja”, totesi raadin puheenjohtaja **Jukka Haarman**.

”Halusimme valinnoillamme tuoda esiin tämän päivän suomalaisen musiikin laadukkaan kirjjon”, Jukka Haarman totesi palkintojenjakotilaisuudessa.

MUUT TÄMÄN VUODEN EHDOKKAAT

Tuure Kilpeläisen sävellykset ja sanoitukset sekä Kaihon karavaani -yhtyeen sovitukset Tuure Kilpeläisen ja Kaihon karavaanin levyllä *Valon pisaroita*.

Jussi Lehtisalonen, Julius Jääskeläinen, Mika Rätön, Pekka Jääskeläinen, Tomi Leppänen ja Janne Westerlundin sävellykset ja sovitukset Circle-yhtyeen levyllä *Rautatie*.

Karri Miettisen sanoitukset sekä Karri Miettisen ja Joel Attilan sävellykset **Palefacen** levyllä *Helsinki-Shangri-La*.

Kaija Saariahon teos *D'om le vrai sens* klarinetille ja orkesterille.

Vilma Timosen sävellykset ja Vilma Timosen, **Ari-Pekka Anttilan, Mikko Hassisen ja Topi Korhosen** sovitukset Vilma Timonen Quartetin levyllä *Forward*.

Esiraadissa, joka valitsi yllä mainitut palkintoehdokkaat edellisen palkinnon jälkeisen kauden tuotannosta, olivat mukana puheenjohtajana tuottaja **Tuuli Saarakkala** ja jäsenenä toimittaja **Caterina Stenius**, musiikkikirjoittaja-tietokirjailija **Kimmo Korhonen**, päätoimittaja **Viljami Puustinen**, levytuottaja **Pekka Ruuska**, muusikko **Kristiina Ilmonen** ja toimittaja **Petri Silas**.

AIEMMAT TEOSTO-PALKITUT

2009
Magnus Lindbergin *Grafitti* sekä **Jori Sjöroosin, Paula Vesalan ja Mira Luotin** sävellykset, sanoitukset ja sovitukset levyllä *Veden varaan*.

2008
Asan ja tekijäryhmän teokset levyllä *Loppuasukas*.

2007
Jonna Tervomaan sanoitukset ja sävellykset ja **Jussi Jaakonahon** sävellykset Tervomaan levyllä *Parempi loppu* sekä **Olli Kortekankaan** musiikki oopperassa *Isän tyttö*.

2006
Marzi Nymanin teokset levyllä *Marzi* sekä **Sampo Haapamäen** teos *Kirjo*.

2005
Veli-Matti Puumalan piano-konsertto *Seeds of Time* sekä **Tuomari Nurmion** sävellykset ja Alamaailman vasarat -yhtyeen sovitukset levyllä *Kinaporin kalifaatti*.

2004
Jukka Tiensuun big band -teos *Umori* sekä Ilmiliekki-kvartetin *March of the Alpha Males* -levyn teoskokonaisuus.

2003
Maija Vilkkumaan *Ei*, **Kimmo Pohjosen** *Kalmuk* sekä **Kimmo Hakolan** *Le Sacrifice*.

Teosto-palkintoehdokkaiden julkistustilaisuuteen pääsivät paikalle Sebastian Fagerlund, Julius ja Pekka Jääskeläinen, Wimme Saari, Paleface, Tapani Rinne, Vilma Timonen, Kaija Saariaho ja Ari-Pekka Anttila.

Igniten pyörteistä energiaa

**ERÄÄNLAINEN
ALKUKANTAISUUS
ON LÄSNÄ MONISSA
TEOKSISSANI.**

– SEBASTIAN FAGERLUND –

Näin palkintoraati sanoi *Ignite*-levyn teoksista:

”Sebastian Fagerlundin *Ignite* on rohkea ja äärimmäisen taitavasti sävelletty teos. Se huokuu innostuneisuutta ja elämän intensiteettiä, joka tarttuu välittömästi kuulijaan. Vauhdin hurman ja pysähtyneisyyden välinen jännite kannattelee vahvaa kokonaisuutta. Teoksesta välittyy myös suomalaiselle musiikille poikkeuksellisen positiivinen energia.”

”Tässä teoksessa minua kiinnosti tietynlainen spiraalimuoto, jossa sävellyksen materiaalit palautuvat syklisesti. Materiaalit törmäävät toisiinsa ja syntyy uutta energiaa. Tähän *Igniten* nimikin viittaa. Lähtökohtana on ajatus musiikin pyörteestä.”

Näin Sebastian Fagerlund kertoo teoksestaan, joka avautuu myös konserttisaleja vierastaville kuulijoille. Vauhdikkuus, leikkisyys ja draamatisuus tempaavat mukaansa ja synnyttävät visuaalisia mielikuvia.

”Luulen, että kaikki löytävät teoksesta erilaisia asioita riippuen heidän omasta taustastaan. En itse suosi kuunteluohjeiden antamista, koska se rajaisi valtavasti kuuntelukokemusta.”

Fagerlundin oma tausta on monipuolinen, sillä hän kertoo olleensa säveltäjänä aina kiinnostunut myös klassisen perinteen ulkopuolelta tule-

vista vaikutteista ja tyyliuunnista. Tämä kuuluu hänen mukaansa myös *Ignitestä*.

”Eräänlainen alkukantaisuus on läsnä monissa teoksissani. Se on johtanut siihen, että etenkin rytmi on muodostunut hyvin tärkeäksi. Minua kiehtoo musiikin eteenpäinsyöksyvä voima.”

Radion sinfoniaorkesterin tilaama *Ignite* on omistettu kapellimestari Sakari Oramolle. Yli 30-minuuttinen teos on Fagerlundin tähänastisista laajin, ja sävellysurakkaan kuluihin lähes vuosi.

”Se otettiin valtavan hienosti vastaan! RSO:n fantastinen tulkinta melkein loppuunmyydyssä Finlandia-talossa oli upea kokemus”, sanoo Fagerlund.

Taidemusiikissa monet kappaleet esitetään vain kerran, mutta *Igniten* tapauksessa tällaista vaaraa ei ole. Fagerlundin mukaan useita esityksiä on tulossa kotimaassa ja ulkomailla. Turun musiikkijuhlien avajaiskonsertti elokuussa on niistä jo julkaistu.

Monen säveltäjän on vaikeaa saada teoksiaan levytettyksi. Fagerlund on selittänyt tämänkin esteen. ”Olen siinä mielessä onnellisessa asemassa, että minulla on maailmanlaajuinen levytyssopimus ruotsalaisen Bis-levymerkin kanssa. Juuri nyt toukokuussa julkaistiin ensimmäinen orkesterilevyäni. Myös *Igniten* varalle on suunnitelmia, mutta ison kokoonpanon takia levytys vaatii vähän aikaa.”

Fagerlund arvelee Teosto-palkinnon edesauttavan *Igniten* näkyvyyttä ja lisäävän mielenkiintoa teokseen.

”Pidän Teosto-palkintoa valtavan suurena kunniana. Etenkin, kun valinta on syntynyt kahden ammattiraadin työn tuloksena. On lisäksi hienoa, että palkinto jaetaan genrestä riippumatta. Hyvin erilaisten teosten palkitseminen synnyttää monipuolisuutta ja avaa toivon mukaan uusia yhteyksiä. Näin esimerkiksi oma teokseni voi toimia porttina ihmisille, jotka eivät tunne klassista musiikkia.”

TEKSTI MIKA KAUKANEN

KUVA MAARIT KYTÖHARJU

Näin palkintoraati sanoi *Vapaa ja yksin* -levyn teoksista:

”Chisun *Vapaa ja yksin* -levyä raati luonnehtii helmeksi, joka on avannut suomalaiselle pop-musiikille kokonaan uusia maailmoja ja mahdollisuuksia. Chisu hallitsee sävellysten, tekstien ja sovitusten luoman kokonaisuuden suvereenilla tavalla. *Vapaa ja yksin* on puhutteleva, omaperäinen ja moniulotteinen levy, joka onnistuu yllättämään kuulijansa kerta toisensa jälkeen.”

Kaikki tietävät laulajan nimeltä Chisu, mutta kuka tuntee Christel Sundberg -nimisen säveltäjän, sanoittajan, tuottajan ja kosketinsoittajan? Kyse on tietenkin samasta henkilöstä. Hänen käsialaansa on huikeaan yli 50 000 kappaleen myyntiin yltänyt albumi ja teoskokonaisuus *Vapaa ja yksin*.

”Levy syntyi nopeasti ja yllättävän helposti. Se tuli melkein itsestään”, Chisu kertoo. Palaset loksahdivat paikalleen, vaikka ennalta mietittyä kehystä ei ollut. ”Huomasin että oli tullut kirjoitettua paljon vapaudesta, sen kaipuusta ja samalla sen raskaudesta. Siitä myös paradoksinen nimi: *Vapaa ja yksin*.”

Oivaltavan sanoituksen siivittäjä *Baden-Baden* nousi levyn soite-tuimmaksi raidaksi. Kappale on hyvä esimerkki Chisun kyvystä kiteyttää suuria tunteita. Pinnalta kevyesti ja huolettomasti, syvemältä riipaisevan kipeästi.

”Olen tyytyväinen siihen, että sanoituksista tuli vahvoja. On toki kohtia, jotka tekisin nykyään toisin, mutta juuri siinä piilee hienous, että aina voi tehdä uuden levyn. Jokainen albumi on artistin senhetkinen tila, ja jos joskus onnistun tekemään kokonaisuuden, johon olen täysin tyytyväinen, lopetan hommat siihen.”

Vuoden 2010 Emma-gaalassa Chisun *Baden-Baden* palkittiin vuoden biisinä, *Vapaa ja yksin* valittiin vuoden albumiksi ja hän itse sai vuoden tuottajan

palkinnon – ensimmäisenä naisena. Ehdokkuuksia tuli yhteensä seitsemässä kategoriassa. Miltä Teosto-palkinto tuntuu tällaisen kavalkadin jälkeen?

”Se merkitsee paljon etenkin tällaiselle popparille. Hyväksyntä tuntuu ylipäätään hienolta.”

Chisulle tekijän ja esiintyjän roolit näyttävät erilaisina. ”Biisintekijänä olen asioiden juuressa. Tarinoissa ja asioissa, jotka haluan jakaa myös muiden kanssa. Sieltä löytyvät

ne motiivit, miksi nousem myöhemmin lavalle. Biisintekijänä hiljennyn ja käänny sisäänpäin, kun taas esiintyjänä haen niin paljon huomiota, että kaikki kuulevat ja näkevät mun juttuni.”

Kun monitaituri-Chisulta kysyy, mikä on hänen vahvinta aluettaan musiikin parissa, vastaus tulee empi-mättä:

”Rehellisyys. Pyrin viimeiseen asti olemaan mahdollisimman rehellinen biisinkirjoittaja, esiintyjä ja bändikaveri.”

TEKSTI MIKA KAUKANEN

**LEVY TULI
MELKEIN
ITSESTÄÄN.**

– CHISU –

Vapaa ja yksin on yhden naisen urotyö

OMA ELÄMÄ ON PARAS MATERIAALIN JA LUOVUUDEN LÄHDE, EIHÄN SITÄ TOISTEN ELÄMÄSTÄ TIEDÄ.

– WIMME SAARI –

Mun elämästä

Taistelupari Wimme Saari ja Tapani Rinne tekevät *Mun*-levyllä musiikkia yhdessä seitsemän vuoden tauon jälkeen. Wimme kertoo kipinän syttyneen, kun saamelainen Beaivvás-teatteri tilasi häneltä musiikkia näytelmään.

”Kysyin Tapania mukaan ja huomasin, että kappaleiden teko alkaa sujua. Se sujui niin hyvin, että päätimme tehdä kokonaisen albumin. Halusimme palata akustisille lähteille ja tuoda levyllä enemmän oikeaa soittoa.”

Kaksikon aiempia paritöitä hallitsee konemusiikki, mutta *Mun*-levyllä nousevat esiin Wimmen taitava äänenkäyttö ja Rinteen mehevä bassoklarinetti. Rokkaaviakin raitoja kuullaan, vähän Albert Kuvezinin malliin.

Musiikki syntyi ideoinnin, pallottelun ja parantelun kautta. ”Kyllä mie lähettelin Tapanille ja Tuomas Norvionille kaikenlaisia urinoita ja äänenpätkkiä. Sitten he rakensivat kokonaisuutta eteenpäin. Näin haarukoitiin edestakas lopputulosta.”

”Aiemmillä levyillä liikuin lapsuuden muistoissa ja maisemissa. Se oli sellaista kelluntaa ja ajatusten virtaa. Nyt ammensen aikuiselämän konkreettisista tapahtumista ja ihmissuhteista. Oma elämä on paras materiaalin ja luovuuden lähde, eihän sitä toisten elämästä tiedä.”

Wimmen mukaan *Mun*-levyn teoskokonaisuus ei sisällä varsinaista sanoamaa. ”Mutta kuunnellessa voisi saada sellaisen ahaa-elämyksen, että elämästä saa jättää liiallisen aseman tavoittelun ja ryppyotsaisuuden pois. Stressitason ei tarvitse olla jatkuvasti huipussaan, vaan antaa asioiden rullata vapaasti.”

M*un* nousi radion maailmanmusiikkiohjelmien soitetuimpien levyjen joukkoon Euroopassa. Myös Saamen Radiossa se on soinnut tiuhaan. Sen sijaan Suomen valtakunnanradiossa levy on mennyt lautaselle harvemmin, eikä ihme, koska tällaiselle musiikille ei ole ohjelma-aikoja.

”Yleisradiossa toimittajat eivät enää saa valita itse musiikkia. Se rajoittaa erillaisen musiikin esittämistä. Ylen pitäisi tarjota laajempi kuva kulttuurista, koska sen perusajatukseen kuuluu sivistys ja tiedonjakaminen”, sanoo 80-luvulla Ylessä työskennellyt Wimme.

Teosto-palkinnon myötä Wimmen musiikki pääsi uutisotsikoihin.

”Palkinnon julkistus oli marginaalimusiikin herkkuhetki. Teosto-palkinto on musiikkimaailmassa sama kuin Finlandia-palkinto kirjallisuudessa. Se on merkki siitä, että työtäni ja teoksiani arvostetaan. Se antaa uskallusta luottaa omaan tekemiseen ja omiin ajatuksiin.”

TEKSTI MIKA KAUKANEN

KUVA MAARIT KYTÖHARJU

Näin palkintoraati sanoi *Mun*-levyn teoksista:

”Wimme Saaren ja Tapani Rinteen teoksissa sekä Tuomas Norvion ja Tapani Rinteen sovituksissa perinteikäs joiku yhdistyy raadin mielestä jännittävällä tavalla uusien äänimaailmojen kanssa. Teokset yllättävät ja ilahduttavat luontevuudellaan ja vaivattomuudellaan. Perinteen ja nykyajan suhde on teoksissa riemukkaan leikkivä. *Mun* on vahvasti suomalaista koko maailman musiikkia.”

Kim Kuusi

s. 1947, KTM

Työskennellyt muun muassa Helsingin Kauppakorkeakoulun tuntiopettajana, Love Recordsin freelancetuottajana ja Finnlevyn kotimaisen tuotannon johtajana. Vuodesta 1980 Musicmakers Oy:n säveltävä toimitusjohtaja ja vuodesta 2010 Soundlike Oy:n toimitusjohtaja.

Sibelius-Akatemian, Markkinointi-instituutin sekä Aalto-yliopiston tuntiopettaja ja asiantuntija. Erikoisalana musiikin käyttö markkinointiviestinnässä, musiikkiyrittäjyys ja musiikkitoimialan kehittäminen.

Teoston tekijäasiakas vuodesta 1965 ja jäsen vuodesta 1978.

Ryhmäteatterin perustajajäsen ja teatterimuusikko 1970–1974.

Tilauksia teatteriin, radio- ja TV-ohjelmiin ja yritysten markkinointiviestintään.

Suomen euroviisuedustussävelmä Viulu-Ukko 1975.

Lukuisia luottamustoimia musiikkialan järjestöissä ja muissa organisaatioissa.

Monipuolinen musiikkimies Kim Kuusi valittiin Teoston uudeksi puheenjohtajaksi Teoston kevätkokouksessa huhtikuussa.

TEKSTI TOMI KORHONEN | KUVAT JAKKE NIKKARINEN JA KIM KUUSEN ARKISTOT

Teoston uudeksi puheenjohtajaksi valittu **Kim Kuusi** miettii hetken, ja kiteyttää uuden tehtävänsä suurimman haasteen yhteen lauseeseen: ”Tekijänoikeudellisen perusajatuksen vaaliminen ja puolustaminen.” Useissa järjestötehtävissä aiemmin toimineen Kuusen mukaan tehtävä ei ole helppo, sillä tekijänoikeusjärjestelmä joutuu alituisen arvostelun kohteeksi.

Teoston tuore puheenjohtaja Kim Kuusi:

vahva Teosto on luovan alan etu

”Hyökkäyksiä tulee sekä tekijänoikeuksia hyödyntävän teollisuuden että myös ilmaista sisältöä haluavien kuluttajien taholta. Koko luovan alan elinkelpoisuuden kannalta on tärkeää, että Teosto säilyy jatkossakin vahvana toimijana.”

Teosto on Kuusen mukaan vanhin, vahvin ja ammattitaitoisin järjestö ajamaan tekijöiden yhteisiä asioita. Tästä asemasta johtuu, että Teosto joutuu jatkuvasti kantamaan näkyvää vastuuta koko luovan alan hankalista kysymyksistä.

”Esimerkiksi hyvitysmaksukeskustelu henkilöityy usein Teostoon. Teostoon liitetään usein mielikuvia, jotka ovat kaukana totuudesta. Mehän olemme voittoa tavoittelematon

yhdistys, joka toimii tekijöiden edustajana, ja tämän mielikuvan kirkastaminen on edelleenkin ensiarvoisen tärkeää.”

Marginaalista myyntilistoille

Musiikki on ollut vahvasti läsnä Kuusen elämässä aina lapsuudesta saakka, mutta astetta vakavammaksi harrastus muuttui 1960-luvun alkupuolella. Silloin Kuusi perusti folk-yhtyeen The Fourparty. Saman vuosikymmenen lopulla päivänvalon näki Pihasoittajat, joka toimii edelleen.

Samoihin aikoihin Kuusi oli käynnistämässä myös Ryhmäteatteria vuonna 1967.

Kim Kuusen perustama The Fourparty Hootenanny-klubilla vuonna 1964. Vasemmalta Kim Kuusi, Marjukka Koskimies (os. Lautsuo), Laila Oksanen (os. Paju) ja Harry Lindahl.

”Olen usein kokenut tekeväni marginaalissa asioita, jotka ovat myöhemmin nousseet menestykseen. Esimerkiksi Rajaton, Kemopetrol ja **Petteri Sariola** ovat mielestäni tällaisia. Suurimmat kicksit saan siitä, että huomaan jotain piilossa olevaa, jonka voin tuoda suurelle yleisölle”, Kuusi pohtii.

Kaikki levyt eivät kuitenkaan ole nousseet marginaalista myyntilistojen kärkeen. Näin kävi muun muassa Kuusen tuottamalle ja Love Recordsin julkaisemalle Mummi Kutoo -yhtyeen ainokaiselle levyille.

”Se ei myynyt juuri mitään, mutta oli niin outo juttu, että se kiinnosti. Levy oli täynnä täysin sekopäisiä ja hulvattomia biisejä! On ollut hauska huomata, että levy on saanut kulttimaineen ja on esimerkiksi joillain jenkkiyliopistojen soittolistoilla kärjessä”, naurahtaa Kuusi.

Tästä ympäristöstä Kuusi nousi vetämään Finnlevyn kotimaista tuotantoa vuosiksi 1978–79. Pesti Finnlevyllä jäi lyhyeksi, mutta Kuusi ehti tuottaa muun muassa kaksi **Maartin** menestysalbumia sekä Kake Singersin kultaa myyneen *Me halutaan olla neekereitä* -levyn.

”Teosto ja tekijänoikeusjärjestelmä takaavat menestyvien teosten tekijöiden taloudellisen tulevaisuuden.”

”Menin Finnlevyyn, kun **Toivo Kärki** siirtyi syrjään. Kärjellä oli ollut tapana kysyä uutta tuottajaa rekrytoitaessa, että ’tiedätkö miten hitti tehdään?’ Jos kaveri rupesi selittämään yksityiskohtaisesti, Kärki pysäytti ja sanoi: ’Ei sitä kukaan tiedä. Sen näkee vasta myyntilistoista!’ Itse tulin Finnlevylle jo Kärjen poistuttua eli minulta hän ei tätä kysynyt, onneksi”, Kuusi naurahtaa.

Kuusen mukaan teosten ja musiikin tekeminen on kautta aikain ollut riskialtista toimintaa. Etukäteen ei tiedä, syntykö työstä sisältöä, jolla on tulevaisuudessa taloudellista arvoa. Teosto ja tekijänoikeusjärjestelmä takaavat menestyvien teosten tekijöiden taloudellisen tulevaisuuden, ja siksi ne voi turvallisesti päästää käsistään koko maailman käyttöön. ☺

Pihasoittajat 2011. Takana Harry Lindahl, Tommi Bergendahl, Kim Kuusi ja Henrik Bergendahl. Edessä Arja Brück ja Kyösti Pärssinen.

RIKU NIEMINEN

Näyttelijä Riku Nieminen sai Putous-sketsiohjelman voiton vuonna 2011 Munamies-hahmollaan. Teostoon hän liittyi toukokuussa säveltäjänä ja sanoittajana. Munamiehen tuore levy Munamiehen maailma ilmestyi Universalilta kesän kynnyksellä.

Teoston asiakkaaksi liittyy tavallisesti vuosittain noin tuhat uutta säveltäjää, sanoittajaa, sovittajaa ja musiikinkustantajaa. Viime vuosi oli tosin poikkeus, sillä kevättalvella alkanut ilmaiskampanja tuotti uusia asiakkaita moninkertaisesti. Tässä muutamia uusia nimiä.

Tuoreita tekijäasiakkaita

AXEL EHNSTRÖM

Suomen ehdokkaana Düsseldorfin euroviisuissa Da Da Dam -kappaleellaan hurmannut Paradise Oskar eli Axel Ehnström liittyi Teoston asiakkaaksi viime lokakuussa. Warner Musicin julkaisema debyyttialbumi Sunday Songs ilmestyi toukokuussa ja kaikki sen kappaleet ovat Paradise Oskarin itsensä säveltämiä ja sanoittamia.

JUSSI VATANEN

Näyttelijänä parhaiten tunnettu Jussi Vatanen liittyi Teoston asiakkaaksi sanoittajana. Vatanen on näytellyt teatterissa, elokuvissa ja TV-sarjoissa. Viime aikojen näkyviä rooleja Vatasella on ollut muun muassa elokuvassa Napapiirin sankarit, TV-sarjassa Presidentin kanslia ja TV:n sketsiohjelmassa Putous, jossa Vatasen esittämä hahmo oli Mr. Mallorca.

JOUNI APAJAINEN

Jouni Apajainen on keikkaillut kitaristina ja solistina toistakymmentä vuotta. Viime kesänä hänet valittiin Iskelmäartisti 2010 -kisan voittajaksi Himoksen iskelmäfestiivaalilla. Debyyttisingle Taivas ja maa julkaistiin lokakuussa. Kappaleen on säveltänyt Antti Suonio ja sanoittanut Mikko Karjalainen. Teoston asiakkaaksi Jouni liittyi säveltäjänä ja sanoittajana.

Festivaalikausi on monelle keikkailevalle lauluntekijälle vuoden kohokohta.

Vastaanottavainen yleisö kruunaa keikan, mutta haitaksi ei ole sekään, jos esiintymisen puitteet ovat kunnossa.

TEKSTI MARKUS LAAKSO
KUVAT TUSKA-FESTIVAALILTA 2009 JA 2010
RONI REKOMAA / LEHTIKUVA

Viime vuosina merkittävään suosioon noussut Amorphis on esiintynyt niin kotimaisilla kuin kansainvälisilläkin festarilavoilla 1990-luvun ensimmäiseltä puoliskolta saakka. Kitaristi **Esa Holopaisen** mukaan järjestäjien ammattitaito ja kohtelu artistia kohtaan on muuttunut viimeisen vuosikymmenen aikana – ja nimenomaan positiiviseen suuntaan.

”Vielä 1990-luvun puolivälin kiepeillä monet järjestäjät olivat sitä mieltä, että artistille riittää artistin palkkio: tule paikalle, soita keikka, lähde pois ja sillä hyvä. Veikkaan, että puikoissa on nykyään nuorempaa sakkia, jotka ovat ottaneet oppia, kuinka festivaaleja järjestetään. Muistan

Mikä tekee hyvän

kyllä ne kylmät kurkkuvoileivät Pohjanmaan suunnalla”, Holopainen nauraa.

Holopaisen mukaan artisti joutui ennen jopa maksamaan kahvikupposesta, vaikka hänet oltiin palkattu esiintymään tapahtumassa. Se jättää huonon jälkimaun. Nykyään järjestäjät panostavat enemmän niin artistin kuin yleisönkin viihtyvyyteen.

Isot ja pienemmät yrittäjät

”Mukavinta on esiintyä pitkän linjan festareilla, joille on muodostunut hyvä yleisö, jota osaa odottaa. Suomessa tämä kaarti on aika selkeä: Ilosaarirock, Ruisrock, Tuska, Sauna Open Air ja Provinssirock. Toki pikufestareitakin, kuten Pellavarockia, ja uusia yrittäjiä kaivataan. Niissä on kanssa oma positiivinen fiiliksensä, jonka järjestävä taho, yleisö ja bändit luovat yhdessä.”

Turmion Kättilöiden laulaja ja päällysmies **Petja ”MC Raaka Pee” Turunen** on Holopaisen kanssa samoilla linjoilla. Kohtelu artistia kohtaan on ollut asiallista, eikä puutteita ole ilmennyt kuin korkeintaan takahuonetarjoiluissa ja teknisissä laitteissa, jos niissäkään.

”Keikka on joskus viivästynyt monitoriongelmien tai vastaavien takia, mutta nehen ovat luonnollisia juttuja. Esimerkiksi Tuskassa on kaikki toiminut aina tosi hyvin. Kyllähän se turhaa kiristelyä hävittää pois, kun on kaikki kerralla kunnossa”, Turunen sanoo.

Kysyntä- ja tarjonnan suhteeseen ykyään järjestäjät panostavat enemmän niin artistin kuin yleisönkin viihtyvyyteen.

Holopainen ja Turunen ovat tyytyväisiä myös bändiensä festaripalkkiotasojen kehityksiin, jotka ovat olleet kasvaneen suosion myötä noususuhtaisia. Palkkioiden määriin vaikuttavat paitsi kysynnän ja tarjonnan lait, myös logistiset kulut – mitä kauempana keikkapaikka sijaitsee, sen kalliimpaa sinne on siirtä kalustoineen. Festivaalien järjestäjät ovat hoitaneet palkkionmaksun pääasiassa niin kuin kuuluukin.

”Ohjelmatoimistomme arvioi, onko festivaalilla mahdollista riskiä maksun kanssa. Joissain tapauksissa keikkapalkkiot

maksatetaan etukäteen joko kokonaan tai ainakin puoliksi. Se on käsittääkseni yleinen käytäntö. Meillä ei ole ollut hirveästi ongelmia sen suhteen, vaan lähestulkoon aina on saatu, mitä ollaan pyydetty”, Holopainen kertoo.

Turmion Kättilöt, pykälää pienempi bändi, möi omat keikkansa vielä muutama kuukausi sitten ennen Hype Productionsille siirtymistä. Kun osa palkkioista jäi useista kyselyistä huolimatta saamatta, bändi julkaisi ns. mustan listan maksuja laiminlyöneistä järjestäjistä verkkosivuillaan.

”Siellä oli muutamia festareita, jotka olivat ilmeisesti taloudellisissa vaikeuksissa. En näe muuta syytä maksujen huomattavaan viivästymiseen. Olisikohan siinä ollut riskienhallinta retuperällä? Oetaan sellainen riski, että jollei tapahtuma tuotakaan tarpeeksi massia, järjestäjillä ei ole varaa maksaa kaikkia kuluja pois. Jouduimme odottamaan joitain palkkioita tosi pitkään, yli puoli vuottakin”, Turunen arvioi.

Kaksikon mukaan järjestäjät ovat aina hoitaneet tapahtumiensa Teosto-tilitykset jämpästi ajallaan, eikä saatavia ole jäänyt roikkumaan. Holopainen, jolla on runsaasti kokemusta ulkomaisista tapahtumista, nostaa Suomen festareiden järjestystason ylimpään kolmikkoon Saksan ja Itävallan kanssa.

Suomessa homma toimii hyvin

”Euroopassa on paljonkin festareita, joissa artistimajoitukset saattavat olla kymmenen kilometrin päässä itse festivaalialueesta. Kuljetukset sun muut pelaavat silti ongelmitta, eikä

Bändit ja hyvät järjestelyt ovat festarin tärkeä osatekijä. Aurinko ja ystävät ovat plussaa.

kuski ole sammunut, unohtanut tulla viemään aamulla lentokentälle tai vastaavaa. Saksa ja Itävalta ovat erittäin järjestelmällisiä järjestelyiden kanssa, ja täytyy sanoa, että myös Suomessa on homma hyvin hanskassa. Täällä ei ole huonoa meininkiä artistilla eikä varmasti yleisölläkään.”

Holopainen ei keksi kuin yhden kehitystavoitteen tšekäläisille festivaalijärjestäjille: runsaampi tiedonvälitys esiintyjien suuntaan, koska ”artistit ovat yleensä melko tyhjiössä, kun he saapuvat tapahtumapaikalle”. Hän tarkoittaa tiedonvälityksellä selkeitä ohjeita, mitä tapahtuu missäkin ja mistä löytää kaiken tarvittavan.

Turunen taas peräänkuuluttaa muutoksentuomusta oheistuotekauppaan, joskin useimmissa tapahtumissa homma toimii niin kuin pitäisi. Hän kannattaa mallia, jossa artisti tai sen sidosryhmät tuovat tuotteet tullessaan, laskevat myynnit lähtiessään ja poistuvat samoin tein pyörimästä jaloista. Hän tukee myös järjestäjille

Oikea pukeutuminen on osa festaritunnelmaa.

maksettavaa komissiota, jotta oheistuotemyynnistä koituisi molemminpuolista hyötyä.

”Eräällä festarilla on otettu sellainen käytäntö, että artistin täytyy postittaa tuotteet ennalta paikalle ja järjestäjät postittavat jäljelle jääneet takaisin. Bändi maksaa postikulut

molempiin suuntiin. Jos on monta festaria peräkkäin ja jokaisella vastaava käytäntö, bändillä pitäisi olla hirveä varasto paitoja, joita lähetellä ympäriinsä, etkä tiedä yhtään, paljonko kussakin menee kaupaksi. Olisiko perinteinen käytäntö kuitenkin parempi?” hän kysyy. ☺

Esa Holopaisen mielestä festareiden järjestäminen on ammattimaistunut.

VUODEN RAPORTÖÖRI -PALKINNOT FINNISH METAL EVENTSILLE JA SUVI TERÄSNISKALLE

Tuska-festivaalia luotsaava Finnish Metal Events palkittiin Vuoden järjestäjä raportööri 2010 -palkinnolla ja **Suvi Teräsniska** Vuoden esittäjä raportöörillä. FME keräsi kehuja luotettavana tapahtumajärjestäjänä, jolta tekijänoikeuskorvaukset eivät jää saamatta. Teräsniska taas ilmoittaa aina keikkaohjelmistonsa sisällön Teostolle, vaikka esittää ainoastaan muiden tekemiä lauluja.

”Palkinnon saamisesta jäi erittäin positiivinen fiilis”, sanoo Finnish Metal Eventsin tuottaja **Niklas Nuppola**. ”Olimme lähinnä yllättyneitä siitä, ettei Teosto-raportointi olekaan kaikille itsestään selvää. Se on meille yksi rutiinitoimenpide muiden joukossa festivaalin järjestämisessä, kuten pitäisi olla kaikille muillekin.”

Musiikintekijät ja musiikkikustantajat haluavat kunnioittaa Vuoden raportööri -pal-

kinnoilla sellaisia esittäjiä ja järjestäjiä, jotka raportoivat mallikkaasti keikkojen ohjelmatiedot ja liipputulot, jotta säveltäjät, sanoittajat ja sovittajat saavat työstään korvauksen. Raporttien avulla Teosto ohjaa tekijänoikeuskorvaukset niille, joiden tekemiä kappaleita on soitettu. Kesäfestareiden taas käynnistyessä Teosto toivoo kaikkien esiintyjien ja järjestäjien panevan musiikkitietojen ilmoittamisen muistilistalleen ihan kärkepäähän.

Vuoden raportööri -palkinnot jaettiin toista kertaa. Kunniakirjojen allekirjoittajina ovat Teoston lisäksi Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry, Suomen Säveltäjät ry sekä Suomen Musiikkikustantajat ry.

Kunniakirjalla palkitut Suvi Teräsniska ja Finnish Metal Eventsin toimitusjohtaja Hanna Kuosmanen.

Festari­kävijät ovat merkkiuskollisia

Suomessa järjestetään vuosittain yli sata festivaalia, joista jokaisella on oma tunnelmansa. Monet kävijät suosivat pääasiassa kotiseutunsa tarjontaa, kun taas toisille jokakesäinen maakuntakierros on liki elämäntapa. TEKSTI MARKUS LAAKSO

Vilho Rajalan tavanomainen festarikattaus: vähintään kolmet festarit kesässä.

Tapahtumiin mennään paitsi näkemään esiintyjää ja pitämään hauskaa ystävien kanssa, myös hankkimaan uusia kokemuksia ja hauskoja muistoja. Festarikävijät ovat harvinaisen ”merkkiuskollista” kansaa. Kun tapahtuma on todettu mieluisaksi, sinne haluaa palata yhä uudestaan ja uudestaan, vaikka matkaa olisi satoja kilometrejä ja autossa naftisti tilaa. Omalaatuinen, vapauttava fiilis starttaa nimittäin jo menomatalla.

Tamperelainen **Vilho Rajala**, 29, aloitti festarivierailunsa 17-vuotiaana, vuoden 1999 Ruisrockista. Tuolloin houkuttimena toimi suosikkibändinsä Metallica. Ensikokemuksesta kehittyi jokavuotinen harrastus.

”Nykyään tulee käytyä vähintään kolmella festarilla joka kesä, yleensä useammallakin. 2005 taisi olla ennätysvuosi – kiersin seitsemät”, Rajala sanoo. Hän on viihtynyt Provinssirockissa kymmenenä kesänä putkeen, eikä jätä tapahtumaa väliin tänäkään suvena. Hän ei ole myöskään missannut kotikaupunkinsa Sauna Open Airia vuoden 2005 jälkeen.

apahtumaan, jonka on todennut mieluisaksi, haluaa palata yhä uudestaan.

Rajalan mielestä tärkeimmät kriteerit festivaalia valittaessa ovat aiempien vuosien kokemukset, esiintyjäkattaus ja mukaan lähtevä seurue. Jotkut tapahtumat vetävät puoleensa, vaikkei niillä esiintyisi yhtään kiinnostavaa artistia, kun taas toisille houkuttelee vain ja ainoastaan musiikillinen anti.

”Järjestelyt ja esiintyjät ovat viihtyisän festarin kaksi tärkeintä tekijää. Hyvin järjestetyillä festareilla ihmiset viihtyvät, ja viihtymisestä syntyy tosi hyvä fiilis. Tahtoisin nostaa Ilosaarirockin tässä yhteydessä esiin, koska se on esimerkillisen hienosti järjestetty tapahtuma. Esiintyjien tärkeys on itsestään selvää, sillä hyvät keikat voivat parhaimmillaan pelastaa muutoin heikon kokemuksen plussan puolelle”, Rajala pohtii.

Vantaalainen **Aki Heikinheimo**, 33, on kiertänyt kahdesta viiteen festivaalia joka kesä vuodesta 1995 lähtien. Hän liputtaa eritoten rennon fiiliksen, hyvän meiningin ja hauskanpidon puolesta, esiintyjät ovat jonossa vasta seuraavana.

”Onnistunut festarikokemus muodostuu omasta porukasta, tapahtumapaikasta ja esiintyjistä sekä näiden kaikkien mystisestä yhteydestä toisiinsa. Toki tähän liittyy myös järjestäjän panostus yleisön viihtyvyyteen ja turvallisuuteen”, Heikinheimo luettelee.

”Joillain festareilla on luontaisesti hyvä meininki. Tarkoitankin tällä sitä, ettei pelkkä raha ratkaise järjestäjän puolelta.” ☺

”Provinssissa olen käynyt vuodesta 1995. Viime vuonna jäi välistä, mutta taas mennään”, Aki Heikinheimo vakuuttaa.

HYNYSSEN JUOKSU- PÄIVÄKIRJASTA:

"Helmikuu ja juoksukilometrejä 57, maaliskuussa 107, huhtikuussa 90. Toukokuussa niitä tulee noin 130. Toukokuussa juoksen myös ensimmäisen kovavauhtisen testilenkin Varkaudessa, joten homma on hyvällä alulla. Musamaraton, here I come!

Keikkakesä tulee olemaan tosin niin kii-reinen, että se vähän haittaa tätä harras-totoimintaa, mutta rokin, levon ja treenaamisen taidokas symbioosi on erikoisalaani. Ja se, että olen erityisen hyvä nestetank-kaaja!

Vielä mahtuu mukaan Musamaratonille. Ei muuta kun kaikki nahkahousut ja puu-teripellet mukaan! Jos minä jaksan juosta puolikkaan, niin jaksaa kuka tahansa."

Pinkaise mukaan Musamaratonille!

Musamaraton on Finlandia Marathonin oheis-sarja, johon voivat osallistua kaikki Teoston teki-jäasiukkaat ja musiikin käyttäjäasiukkaat. Finlandia Marathon ja Musamaraton järjestetään 3. syyskuuta Jyväskylässä.

MATKAT JA SARJAT

Musamaratonissa on yksi kaikille yhteinen sarja, mutta osallistujat voivat vapaasti valita juoksu-matkansa ja juosta joko maratonin, puolimaratoni tai Rantaraitin kierroksen (n. 13 km).

OSALLISTUMINEN

Ilmoittaudu Musamaratonille Finlandia Maratho-nin verkkosivuilla www.finlandiamarathon.fi/musamaraton olevalla lomakkeella.

Teosto maksaa 100 nopeimman ilmoittautujan osallistumismaksun!

Ilmoittautuminen on sitova. Jos joudut pakot-tavasta syystä perumaan osallistumisesi ilmoi-tathan siitä mahdollisimman pian sähköpostitse osoitteella susanna.peramaa@teosto.fi.

Lisätietoja, uutisia, kommentteja ja kannus-tusviestejä löydät [Teoston Facebook-sivulle](#) perustetun [Musamaraton-tapahtuman](#) alta.

Hynynen

haastaa musiikkiväen juoksemaan

Teosto ja Finlandia Marathon kannustavat suomalaisia musiikin tekijöitä liikkumaan. Syyskuussa osana Finlandia Marathonin juostavalle Musamaratonille halutaan saada myös musiikin tekijöitä ja musiikkia käyttäviä Teoston asiakkaita.

TEKSTI MARJA-LEENA KARJULA KUVA: PERTTI PERNU

Teoston haastekampanjan keulakuvaksi on lupautunut Kotiteollisuus-yhtyeestä tuttu **Jouni Hynynen**. Hynynen on aikaisemminkin osallistunut Finlandia Marathonille. "Se oli helvetillinen kokemus, mutta juuri siksi haluankin kokea sen uudestaan. Olen haastanut mukaan myös ison joukon musiikin ammattilaisia sekä kulttuurin sekatyöhenkilöitä ja toivon heidän haastavan mukaan vielä lisää porukkaa. Armottomalla harjoittelulla tulen venymään uskomattomiin suorituksiin Jyväskylän syksyisissä maisemissa", Hynynen lupaa.

Hynynen ohella mukaan on jo lupautunut joukko suomalaisia musiikin tekijöitä **Mariskasta** ja Viikate-yhtyeestä tangokuningas **Tommi Soidinmäkeen**.

"Olen viimeksi juossut puolimaratonin kaksi vuotta sitten ja se oli niin hauska kokemus, että aion tehdä sen uudestaan", Mariska sanoo. "Aion myös päihittää herra Hynynen! Tosin en ole vielä päättänyt, juoksenko maratonin vai puolikkaan, mutta jos olen mukana puolikkaalla, niin vapiskaa pojat!"

Tommi Soidinmäki pitää kunnostaan hyvin huolta ja on aloittanut harjoittelun hyvissä ajoin: "Tykkään uusista haasteista ja onhan oman kunnan ylläpitäminen ja parantaminen tärkeää pääosin yötyötä tekeväälle artistille. Tärkein pointtini on silti se, että haluan innostaa omalla esimerkillä nuoria liikkumaan. Jospa se inspiroisi jengä, kun tällainen muusikkokin jaksaa juosta maratonin."

Teosto kerää juoksuporukan myös omasta henkilökunnastaan ja on hengessä mukana kannustamassa muita juoksijoita.

"Teoston perustehtävänä on mahdollistaa ammattimaisen suomalaisen musiikintekijän menestyminen, ja tästäkin syystä Teosto haluaa edistää suomalaisten musiikintekijöiden hyvinvointia. Musamaratonin myötä kuntoa ja jaksamista voidaan parantaa yhdessä liikkuen", Teoston viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja **Tomi Korhonen** sanoo.

Myös Finlandia Marathonin pääsihteeri **Jouni Vatanen** on iloinen musiikintekijöiden mukaantulosta: "Musiikintekijät näyttävät hienosti esimerkkiä, kuinka liikunta edistää hyvinvointia ja jaksamista. Olemme iloisia, että Musamaraton juostaan Finlandia Marathonin yhteydessä. Eturivin muusikot tuovat kiinnostavan lisän kasvaneeseen ja kehittyneeseen tapahtumaan."

Finlandia Marathon juostaan Jyväskylässä 3.9.2011. ☺

Hynynen ja Teoston
Kai Rosti juoksivat
puolimaratonin
viime syyskuussa
Jyväskylässä.

Uusi kasvu löytyy

LUOVILTA ALOILTA

Alf Rehn

Teosto: Tarvitaan laajaa yhteistyötä

Luovan talouden merkitys on korostuneesti esillä Suomen tulevaisuutta pohdittaessa. Tämä kävi selkeästi ilmi Teoston maaliskuisessa seminaarissa.

TEKSTI TOMI KORHONEN
KUVAT JAKKE NIKKARINEN

Perinteisten teollisuuden työpaikkojen kadotessa Suomesta ketterä ja innovatiivinen toiminta kasvattaa merkitystään, ja luovilla aloilla on mahdollisuus nousta työllisyyden ja talouskasvun vetureiksi.

Lasipalatsissa Helsingissä järjestetyssä seminaarissa puhunut työministeri **Anni Sinnemäki** sanoi, että yksi tulevan eduskunnan ja hallituksen suurimmista kysymyksistä tulee olemaan uusien työpaikkojen ja uusien yritysten löytäminen. ”Luovilla aloilla on mahdollisuuksia luoda uusia työpaikkoja, sellaisia, joita ei voi siirtää toisiin maihin.”

”Luovalle alalle tarvitaan kuitenkin kannustavuutta ja reiluja pelisääntöjä”, sanoi Teoston toimitusjohtaja **Katri Sipilä**. Musiikin tekijöiden kannalta keskeisiä teemoja ovat muun muassa sopimusvapaus, sosiaaliturvaan ja verotukseen liittyvät kysymykset, luovan yrittäjyyden tukeminen ja internetpiratismiin torjuminen.

”Tarvitaan myös toimialat ylittävää yhteistyötä. Tästä esimerkkinä on Teoston ja Nokian yhteinen aloite luovia ja teknologia-aloja yhdistävän innovaatioklusterin luomiseksi.”

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus Tekes rahoittaa yritysten ja yhteisöjen kehityshankkeita vuosittain noin 600 miljoonalla eurolla. Tekesin teknologiajohtaja **Janne Viemerön** mukaan hankkeiden painopiste on siirtymässä yhä enemmän kohti luovia aloja. Tekes on rahoittanut muun muassa luovien alojen hautomotoimintaa, taideyliopistojen

tutkimusta sekä musiikki-, peli- ja elokuva-alan hankkeita.

”Tärkeintä on idean palo, ei se, että osaa tehdä liiketoimintasuunnitelman. Tekesin tehtävänä on auttaa idea kohtaamaan talouden lait”, Viemerö totesi.

Åbo Akademin professori **Alf Rehn** puolestaan nosti esiin huolen siitä, että luovat yritykset tasapäistetään yhteiskunnan tarjoamiin innovaatiojärjestelmiin tunnistamatta niiden ominaislaatua. Monistamalla Angry Birds in kaltaisia tunnettuja menestystarinoita kadotaan alkuperäinen luovuus.

”Onko paras luova tuote vain sellainen, joka voidaan myydä sovelluksena älypuhelimelle tai sormitietokoneelle”, Rehn kysyi.

Teoston seminaarissa olivat puhumassa myös säveltäjät **Mikko Heiniö**, **Olavi Uusivirta**, **Lotta Wennäkoski** ja **Lasse Kurki**. Seminaari houkutteli Lasipalatsiin lähes 300 musiikista ja luovista aloista kiinnostunutta kuulijaa. ☺

Janne Viemerö ja Anni Sinnemäki

Mikko Heiniö ja Olavi Uusivirta

KUVAT: JUHA ROININEN

Kim Kuusi ja Tommi Läntinen musisoivat vieraiden iloksi.

Europarlamentaarikko Anneli Jäätteenmäki ja Anna Eriksson keskustelemassa. "Kulttuurikummit toimivat käytännössä linkkinä politiikan maailman ja tekijän arjen välillä. Toivottavasti yhteys omaan kummiin säilyy tiiviinä", Anna Eriksson toivoi.

"ON HYVÄ, ETTÄ TIEDONVAIHTOA PUOLIN JA TOISIN LISÄTÄÄN."

SUOMALAISMEPIT SAIVAT MUSIIKIN TEKIJÄN KUMMIKSEEN

Teoston vuonna 2009 käynnistämä kulttuurikummihanke eteni nyt Suomen EU-edustajien pariin. Hanke kokosi toukokuussa Brysseliin Suomen EU-edustustoon merkittävän joukon suomalaisia musiikin tekijöitä ja europarlamentaarikkoja. Hankkeen tavoitteena on saattaa yhteen poliittiset päättäjät ja musiikintekijät keskustelemaan ajankohtaisista ja luovalle alalle tärkeistä kysymyksistä.

"Musiikkialaan liittyvät kysymykset ovat netti aikana entisestään monimut-

kaistuneet ja on hyvä, että tiedonvaihtoa puolin ja toisin lisätään. Tekijöiden ja päättäjien välille pyritään hankkeen avulla luomaan luonteva ja toimiva keskusteluyhteys", Teoston puheenjohtaja **Kim Kuusi** totesi Brysselissä.

Kulttuurikummihanke käynnistettiin eduskunnassa vuonna 2009, ja sadalla kansanedustajalla on ollut oma henkilökohtainen musiikkikumminsä. Tapauksia on järjestetty aktiivisesti eri puolilla Suomea, ja hanke jatkuu edelleen myös kotimaisten kansanedustajien kanssa. ☺

"Elinvoimaisen kulttuurielämän turvaaminen on tärkeää myös Euroopan unionille. Uskon, että me mepit omalta osaltamme pystymme hyödyntämään kulttuurikummejamme elävän musiikkikulttuurin edistämiseksi", europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen sanoi.

Europarlamentin kummi-parit ovat

Sari Essayah – Lotta Wennäkoski

Satu Hassi – Olli Virtaperko

Heidi Hautala – Olavi Uusivirta

Ville Itälä – Mikko Heiniö

Liisa Jaakonsaari – Jani Uhlenius

Anneli Jäätteenmäki – Riikka Talvitie

Riikka Manner – Anna Eriksson

Sirpa Pietikäinen – Iiro Rantala

Hannu Takkula – Jaakko Kuusisto

Sampo Terho – Heikki Elo

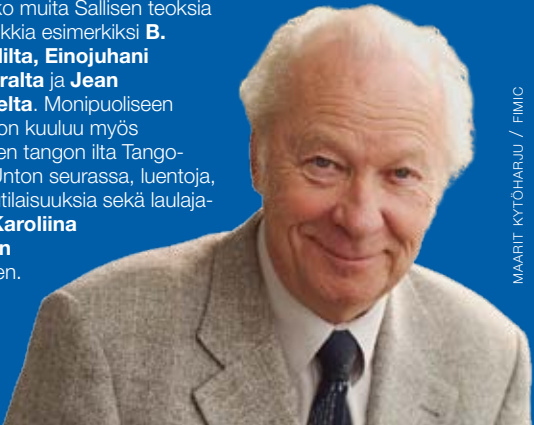
Popkomm vie suomalaiset Berliiniin

Syyskuussa suomalaisessa musiikkiviennissä panostetaan perinteiseen tapaan Saksan markkinoihin. 7.–9.9. järjestettävä Popkomm on maan suurin musiikkialan ammattilaistapahtuma, joka koostuu messuista, seminaarista ja artistishowcaseista. Viime vuonna tapahtumaan osallistui 25 suomalaisyritystä ja esiintyjiin kuului peräti seitsemän suomalaista yhtyettä, joten tänäkin vuonna Suomella odotetaan olevan tapahtumassa vahva edustus.

Suomi-viikot Frankfurtin oopperassa auki maaliskuussa

Frankfurtin oopperatalo on rakentanut kesäkuun ohjelmistossaan olleen **Aulis Sallisen** *Kullervo*-oopperan ympärille kokonaisen Suomi-festivaalin. *Kullervo* itse saa Frankfurtissa kahdeksan esitystä, joissa mukana on myös suomalainen sopraano **Jenny Carlstedt**. Oopperan lisäksi ohjelmistossa on kuitenkin myös suuri joukko muita Sallisen teoksia sekä musiikkia esimerkiksi **B. H. Cruselliilta**, **Einojuhani Rautavaaralta** ja **Jean Sibeliukselta**. Monipuoliseen ohjelmistoon kuuluu myös suomalainen tangon ilta Tango-orkesteri Unton seurassa, luentoja, keskustelutilaisuuksia sekä laulaja-kantelista **Karoliina Kantelisen** esiintyminen.

EEVA HOHTI &
MERJA HOTTINEN / FIMIC

MAARIT KYTÖHARJU / FIMIC

Fimic julkaisi toukokuussa esitteen suomalaisesta lastenoopperasta englanniksi ja saksaksi. Esitteen tekstin on kirjoittanut **Pekka Jalkanen** ja sen on kuvittanut **Julia Vuori**.

Suomalainen musiikki ja alan ammattilaiset esittäytyvät syksyllä Tukholmassa

Music Export Finlandin vuosien 2010–2011 Pohjoismaihin suuntautuva MOI! Sounds from Suomi -kärkihanke huipentuu syksyllä Tukholmassa järjestettävään MOI! Stockholm -showcase-festivaaliin sekä musiikkialan You say hej we say moi -ammattilaisohjelmaan. Suomalaista musiikkia ja alan yrityksiä tullaan esittelemään poikkeuksellisen kattavassa markkinointikampanjassa ja ammattilaisohjelman tilaisuuksissa.

MOI! Stockholm esittelee ajankohtaisinta ja kiinnostavinta suomalaista musiikkia Tukholman klubeilla 4.–8.10. Klubit järjestetään yhteistyössä parhaiden eri musiikkityylejä edustavien, paikallisten promootorien kanssa. Ne tekevät artistivalinnat kullekin klubille. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Fritz's Corner, Södra Teatern ja Mokoma. You say hej we say moi -ammattilaisohjelma on 6.–7.10. järjestettävä tapahtumakokonaisuus, joka pureutuu Ruotsissa tapahtuvan liiketoiminnan lisäämiseen sekä verkostoi suomalaisia ja ruotsalaisia musiikkialan ammattilaisia ja luo uusia yhteistyön mahdollisuuksia heidän välilleen. **RIKU SALOMAA / MUSIC EXPORT FINLAND**

Suomen kärkirjoittajat teosmyyntileirillä kansainvälisten huippujen kanssa

Song Castle (Biisilinna), vuosittainen kansainvälinen co-write-workshop, johon osallistuu biisikirjoittajia, levy-yhtiöitä sekä kustantajia, järjestettiin tänä vuonna osana Turku 2011 -kulttuuripääkaupunkivuotta. Lähes 20 suomalaista ja 10 ulkomaista huippukirjoittajaa kokoontui Harjattulan kartanoon 8.–11.5. tapaamaan ulkomaisia ostajia ja työstämään kappaleita kansainvälisille markkinoille. Suomalaisista paikalla olivat muun muassa **Jaakko Salovaara**, **Jukka Immonen** ja **Patric Sarin**.

Music Export Finlandin ja Sibelius-Akatemian Täydennyskoulutuksen hankkeella lisätään kotimaisen teosmyyntisektorin toimijoiden verkostoitumista, vientiosaamista ja bisnesmahdollisuuksia. Aikaisempien vuosien leireillä syntyneitä kappaleita on noussut muun muassa Etelä-Korean ja Saksan listojen Top 10 -sijoituksille.

RIKU SALOMAA / MUSIC EXPORT FINLAND

Brittilaulaja Amy Pearson ja Uusi Fantasian Veikka Erkola Song Castlen äänityssessioissa.

PETRI ARTTURI ASIKAINEN

Nuori suomalainen jazzyhtye Herd (**Panu Savolainen, Mikko Pellinen, Tuomas Timonen**) edustaa Suomea EBU:n kilpailussa Rotterdamissa 9. heinäkuuta. European Jazz Competition järjestetään hollantilaisen North Sea Jazz -festivaalin yhteydessä.

www.herdtrio.com,
www.northseajazz.com

Rainforest World Music Festival (8.–10.7.) Malaysian Sarawakissa on kutsunut tämän vuoden esiintyjäkaartiinsa energisen nykypelimanniyhtye Friggin. Laaja festivaali on houkuttanut nimekkäitä esiintyjä ympäri maailman; aiemmin festivaalilla on esiintynyt muun muassa Jouhiorkesteri.

www.frigg.fi,
www.rainforestmusic-borneo.com

Jukka Linkolan uutuusooppera *Rockland* nähdään heinäkuussa USA:ssa. Suomalais-yhdysvaltalaisista yhteistuotantona oleva ooppera kertoo suomalaissyntyisten kaivostyöläisten lakosta 1900-luvun alun Michiganissa. Esitykset järjestetään Pine Mountain -festivaalilla Michiganin Houghtonissa, tarinan alkuperäisellä tapahtumapaikalla.

pmmf.org/season/rockland/

Poimintoja Fimicin tapahtumakalenterista

Apocalyptica (kuvasa) viettää lähes koko kesän laajalla Euroopan kiertueella. Matkan varrella ovat muun muassa Ranska, Sveitsi, Saksa ja Kroatia. Kiertue huipentuu 20. elokuuta suurelle belgialaiselle Pukkelpop-festivaalille. Viimeinen etappi on samalla yksi ensimmäisistä Fimicin Arctic Accents -kampanjan esittelemistä tapahtumista Benelux-maissa syyskuudella 2011.

www.apocalyptica.com,
www.arcticaccents.fi

Lisää suomalaisen musiikin esityksiä: www.fimic.fi > Event Calendar

Kansanmusiikkikenttä saa tunnustusta

Suomalaisen nykykansanmusiikin voittokulku maailmalla jatkuu. Uusin menestyjä eurooppalaisella WMCE-kansanmusiikkifestivaalilla on **Kimmo Pohjonen**, jonka monityylinen teoskokonaisuus Uniko nousi toukokuun listoilla jo toiseksi. Pohjosen teos on saanut näkyvää tunnustusta myös brittiläisessä Songlines-maailmanmusiikkilehdessä.

Songlinesissa on noteerattu näkyvästi kevään aikana muitakin suomalaisartisteja. **Lepistö & Lehti** oli ehdolla lehden äänestyksessä viime vuoden tulokkaaksi, toukokuun numerossa puolestaan juhli Sväng, joka esiteltiin laajassa artikkelissa. Sväng on myös valittu esiintyjäksi Songlinesin arvostetulle festivaalille Lontoossa 25. kesäkuuta.

MERJA HOTTINEN
/ FIMIC

Aasian valloitus jatkuu

Tokion Finland Festissä esiintyi toukokuun lopussa kuusi suomalaisyhtyettä. Korpiklaani (King Records), myGRAIN (Spinefarm/Universal Records), Moonsorrow (Spinefarm/Universal Records) ja Lapko (Fullsteam/Marquee) esiintyivät "Finland Fest Metal Attack" -illassa loppuunmyydyssä Liquidroomissa 28.5. Värttinä ja Alamaailman vasarat (Laskeuma/P-Vine) esiintyivät puolestaan Shibuya O-Westissä 29.5. Musiikkivientiä vauhditettiin myös suomalaisen musiikin levykauppa-kampanjalla.

Finland Fest on Music Export Finlandin yhteistyössä Sibelius-Akatemian Täydennyskoulutuksen, Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimicin ja Suomen Japanin

Instituutin kanssa järjestämä vuosittainen musiikkivientihanke. Finland Festin tämän vuoden toinen osa järjestetään 11.–14.11., jolloin vuorossa ovat suomalais- ja japanilaisammattilaisten seminaari ja myyntipäivä.

Aasian suurin vuosittainen musiikkialan ammattilais-tapahtuma Music Matters keräsi toukokuun lopussa Singaporeen laajan joukon Kaakkois-Aasian livemarkkinoiden toimijoita. Tapahtumaan osallistui myös 14 suomalaista musiikkialan yritystä. Tapahtuman ohjelmassa käsiteltiin muun muassa Aasian kehittyvien markkinoiden räjähdysmäisesti kasvavaa musiikkiteollisuutta ja sen mahdollisuuksia.

RIKU SALOMAA / MUSIC EXPORT FINLAND

PETRI ARTTURI ASIKAINEN

Tokiolaaisyhteisö
villiiintyi Finland
Festin keikoilla.

Ymmärrystä tekijän maailman

Tekijänoikeuskysymykset ovat nousseet keskeisiksi luovan talouden esiinmarssin myötä. Oman haasteensa tekijänoikeuskysymyksiin tuo digitaalustuva maailma.

TEKSTI TOMI KORHONEN

Näitä haasteita pohdittiin kesäkuun alkupäivinä Brysselissä, jossa pidettiin maailman tekijänoikeusjärjestöjen kattojärjestön Cisacin maailmankokous.

Kaksi päivää kestäneen kokouksen teemaksi oli valittu digitaalinen talous ja ennen kaikkea se, miten lisäarvo kiihtyvää vauhtia digitalisoituvassa maailmassa syntyy.

Tekijänoikeusjärjestöjen ohella Brysseliin oli kerääntynyt laaja joukko musiikkialan vaikuttajia, poliitikkoja ja tekijöitä eri puolilta maailmaa.

Tulevaisuuden malleja luovien

oikeuksiin pitää lisätä
laajuisesti

TEKIJÄNOIKEUS- JÄRJESTÖILLÄ ON TÄRKEÄ ROOLI SIINÄ, ETTÄ NE LUOVAT LUOTTAMUSTA JÄRJESTELMÄÄN.

– Javed Akhtar

alojen menestykselle etsittiin paneelissa, jossa oli mukana myös Teoston toimitusjohtaja **Katri Sipilä**.

”Luovien alojen menestys on varmasti kiinni monestakin tekijästä, mutta yksi keskeinen menestyksen tae ovat vahvat tekijänoikeudet. Tekijöiden täytyy voida tulevaisuudessakin luottaa siihen, että heillä säilyy oikeus omaan teokseensa”, Sipilä totesi.

Muuttuva toimintaympäristö luo paineita myös tekijänoikeusjärjestöille.

”Tulevaisuudessa tekijänoikeusjärjestöjen pitää ottaa entistä aktiivisempi rooli ja hakea yhteistyötä erilaisten tahojen kanssa. Tätä työtä Teostossa on tehty jo pitkään muiden pohjoismaisten tekijänoikeusjärjestöjen ja vaikkapa Yleisradion ja Nokian kanssa”, Sipilä sanoi.

Kehittyvien maiden haasteet

Mitään universaalia, yhteisesti hyväksyttyä käsitystä tekijänoikeuksista on mahdotonta löytää, tämä kävi hyvin ilmi myös Cisacin

Azeez Agoro (toinen vasemmalta) lataa asiakkaidensa puhelimiin musiikkia ja videoklippejä Lagosissa. Monet nigerialaiset ostavat puhelimensa käytettynä eikä heillä ole välttämättä välineitä musiikin tai videoiden lataamiseen.

tapahtumassa.

Tunnettu intialainen käsikirjoittaja ja runoilija **Javed Akhtar** nosti Brysselissä esiin huolen, joka on yhteinen kaikille kehittyville talouksille: tieto ja ymmärrys tekijänoikeuksista on edelleen varsin puutteellista.

”Me olemme törmänneet siihen, että tekijät asetetaan säännönmukaisesti altavastaajan asemaan. Tekijänoikeusjärjestöillä on tärkeä rooli siinä, että ne luovat luottamusta järjestelmään niin tekijöiden kuin musiikin käyttäjienkin parissa.”

Intiassa tekijänoikeuslainsäädäntöä pyritään parhaillaan nykyaikaistamaan ja lainsäädännössä pyritään ottamaan tekijät paremmin huomioon. ☺

Suomen Säveltäjät ry:n puheenjohtaja **Tapio Tuomela** allekirjoittaa **Javed Akhtarin** huolen tiedon ja ymmärryksen puuttumisesta tekijänoikeuksia kohtaan kehittyvissä talouksissa. Pohjoiseurooppalaisen tekijänoikeuden missionääriksi itseään luonnehtiva Tuomela uskoo vahvasti pohjoismaisen tekijänoikeusmallin oikeutukseen.

Tuomela on toiminut monissa kansainvälisissä yhteyksissä muun muassa kansainvälisen nykymusiikkijärjestö ISCM:n ja Cisacin säveltäjäjärjestö CIAMin hallitustyössä. CIAM on laajentanut toimintaansa viime aikoina Euroopasta Afrikkaan ja Etelä-Amerikkaan.

Teostoryä varten Tuomela on kerännyt oheiseen koosteeseen muutamien kehitysmaiden olevien talousalueiden tekijänoikeushallinnon ominaispiirteitä.

Afrikka

Afrikan mantereenaajuinen tekijöiden yhteistyöjärjestö Pacea perustettiin vuonna 2010 Dakarissa. Aloitteentekijä oli CIAMin silloinen norjalainen puheenjohtaja **Bendik Hofseth**. Pohjois-Afrikka ja arabimaat eivät ole Paccan piirissä, mutta niissäkin on omia tekijänoikeusjärjestöjä. Silti muun muassa monet marokkolaiset ja egyptiläiset säveltäjät ovat Ranskan Sacemin asiakkaita.

20 maassa on tekijänoikeusjärjestö, 11 maahan järjestö on tulossa ja 23 maassa ei ole tekijänoikeuden kollektiivihallintoa. Suurin järjestö on Etelä-Afrikassa.

Vain kahdessa maassa järjestön liikevaihto ylittää 6 miljoonaa euroa, neljän maan järjestön liikevaihto on 1–6 miljoonaa euroa, loput ovat pienempiä. Koko mantereen tekijänoikeusjärjestöjen yhteenlaskettu liikevaihto oli viime vuonna 47,7 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän

Tekijänoikeudet kehittyvissä maissa

TEKSTI TAPIO TUOMELA

kuin esimerkiksi Teoston vuosituotto. Kasvu on ollut kuitenkin nopeaa ja tulot ovat kaksinkertaistuneet kymmenessä vuodessa.

Toimintaa hankaloittavat teosten tekijöiden ja käyttäjien tiedon puute sekä köyhyys. Viestinnällinen infrastruktuuri on vasta kehityksessä eikä internet-yhteyksiä ole kehittyneisäkään talouksissa kuin vasta 10–20 prosentilla. Afrikkalaisella musiikilla tehdään kuitenkin bisnestä, mutta raha jää Afrikan ulkopuolelle.

Edustaja CIAMissa:

Jean-Jacques Arjoon, Mauritius

Latinalainen Amerikka

Etelä-Amerikassa Cisacin aluekokous Comité Iberoamericano toimii pohjana manteeväliselle säveltäjäyhteistyölle. Manteenlaajuisen kattojärjestön Lacsan perustaminen on lähin tavoite. Espanjan ja Italian tekijänoikeusjärjestöt tukevat hanketta.

Liikevaihdoltaan suurimmat tekijänoikeusjärjestöt ovat Meksikossa, Brasiliassa, Argentiinassa ja Chilessä. Koko Latinalaisen Amerikan tekijänoikeuksien liikevaihto oli vuonna 2008 yhteensä 230 miljoonaa euroa ja vuonna 2009 yhteensä 250 miljoonaa euroa.

Tekijänoikeusjärjestöissä ei ole useimmiten kustantajia. Oma kustannustoiminta on pienimuotoista tai sitä ei ole.

Myös Etelä-Amerikassa tieto tekijänoikeuksista on vielä vähäistä. Järjestöt ovat hyvin eritasoisia ja merkittävimmät teosten tekijät ovat eurooppalaisten kustantajien kautta Espanjan SGAE:n asiakkaita. Nopeimmin kasvava eli Brasilian tekijänoikeusjärjestö kertoo menettävänsä tästä syystä vuosittain miljoonien eurojen tulot Eurooppaan.

Edustaja CIAMissa:

Roberto de Mello, Brasilia

**AFRIKKALAISELLA
MUSIIKILLA
TEHDÄÄN
BISNESTÄ, MUTTA
RAHA JÄÄ AFRIKAN
ULKOPUOLELLE.**

Pietari on Venäjän ikkuna Eurooppaan

"Mutta ovikin tarvittaisiin!", tokaisi säveltäjä **Boris Filanovski** Musiikin aika-festivaalin Itä-Eurooppa-seminaarissa viisi vuotta sitten. Hänen ja monen muun taiteilijan mielestä **Boris Jeltsinin** ensimmäinen kausi oli tavattoman dynaamista aikaa, mutta momentum on nyt hiipunut. Korruptoituneita rakenteita ei sittenkään saatu kokonaan puretuksi, ja monessa järjestössä vaihtui vain nimi. Esimerkiksi Venäjän säveltäjäyhdistyksen Pietarin osaston uudistukset pysähtyivät tänä keväänä, kun sen toimintaa kritisoineen ryhmän edustajat heitettiin ulos hallituksesta.

"Suossa ollaan", kuvailee Pietarin nykymusiikin tilaa Svukovie puti / Sound Ways -festivaalin taiteellinen johtaja **Aleksandr Radvilovsh**, joka tarjoaa kaupungin konservatiiviselle musiikki-ilmapiirille modernistisen vaihtoehdon marraskuun. Pietarissa on toinen toistaan hienompia konserttisaleja, Suomen väestön kokoinen yleisöpohja ja toimiva klassisen musiikin festivaalistruktuurit. Mutta ulkomailta voidaan kutsua vain esiintyjä, jotka voivat itse rahoittaa matkansa. Suomesta festivaalilla vieraili viimeksi kitaristi **Petri Kumela** Lusesin avustuksella. Valtio on vetäytynyt vastuistaan kulttuurin rahoituksessa, vaikka maassa on rahaa enemmän kuin koskaan. Musiikkivientiä valtio ei tue laisinkaan. Vuonna 1991 avautunut ovi liikkuu siis vain toiseen suuntaan.

Kovia kasvulukuja

Kaksi vuotta sitten suomalaisen musiikin vientimatalla Moskovassa kokosin ryhmän

venäläisiä säveltäjiä tapaamaan kanssani Venäjän tekijänoikeusjärjestö RAO:n johtajia. Silloin tilanne oli sikäli selkiytynyt, että RAO oli edellisvuoden lopulla valittu ainoaksi järjestöksi hallinnoimaan yleisiä esitysoikeuksia.

Kun kävin tänä keväänä Pietarin Suomi-Instituutissa ja Konservatoriossa luentomatalla, kutsutin itseni RAO:n Luoteis-Venäjän toimistoon Pietariin päivittämään tietojani. Hyvä uutinen oli se, että VOIS-niminen järjestö oli tunnustettu vuonna 2009 naapurioikeuksien (muusikot ja äänitetuottajat, vrt. Gramex) lisensointia hallitsevaksi järjestöksi ja RSP-järjestö yksityisestä kopioinnista perittävän maksun hallinnoijaksi.

Vuosikertomuksessa eriteltiin nyt ensi kertaa RAO:n tukemat festivaalit, muttei eri säätioihin maksettuja noin miljoonaa euroa, joka yhdessä festivaalitiuen kanssa vastaa vajaata kahta prosenttia RAO:n kuluista. Jäsenmäärä oli kasvanut vuodessa 10 prosenttia noin 25 000:een, ja liikevaihto 28 prosenttia noin 70 miljoonaan euroon. Teostosta poiketen näyttämömusiikin oikeuksien hallinnointi tuo RAOlle yhtä paljon tuloja kuin radio ja televisio yhteensä. Osaselitys on se, että radio- ja televisioesitysten musiikin esityskorvausten laskutukseen saatiin lupa vasta vuonna 2003.

Mutta siinä olivatkin hyvät uutiset. Internetissä tapahtuvaa käyttöä ei lisensoida käytännössä ollenkaan. Yleisten esitysoikeuksien myyntitulojen huimat kasvuprosentit kertovat enemmän toiminnan alkuvaiheen laajenemisesta kuin musiikin käytön ja tariffien kasvusta tai raportoinnin paranemisesta. Kuluprosentti

Moskovan nykymusiikkiyhtye kiertueella Tšaikovskissa kesäkuussa 2010. Kiertueeseen liittyi sävellyskilpailu, johon osallistui Suomesta neljä nuorta säveltäjää. Saara Kalliopuska (kuvassa) oli yksi heistä.

vaihtelee kymmenen ja peräti 30 prosentin välillä, sillä RAO:n rakenteellinen uudistus on vasta alullaan.

Asiamiehet eivät enää valvoa musiikin käyttöä kuin vasta isommissa kaupungeissa, ja esimerkiksi ravintoloista ja kahviloista yli puolet on ilman sopimusta. Monen TV-yhtiön maksamia korvauksia määritellään parhaillaan välimiesoikeudessa, ja yksin Pietarin alueella on käynnissä oikeusjuttu 40:n maksunsa laiminlyöneen elokuvateatterin kanssa.

RAO:n konserttihinnasto (esityskorvaus 5–10 % lipputulosta) on monelle lipputulon varassa elävälle organisaattorille ylipääsemätön

**SUOMALAISET
SÄVELTÄJÄT
SAIVAT
ENSIMMÄISTÄ
KERTAA
KOHTUULLISIA
KORVAUKSIA
VENÄJÄN
ESITYKSISTÄ.**

ongelma. Tukea saavien kuten Sound Ways- ja Pietarin säveltäjäyhdistyksen festivaalin tapana on järjestää kaikki konsertit ilmaiskonsertteina, jolloin RAO laskuttaa vain prosentin järjestäjän saamasta kokonaistuesta. Hyvänä puolena on se, että salit ovat lähes aina täysiä.

Suomella paljon annettavaa

Vaikka RAO on Venäjällä vaikeassa "raossa" epäsuositun julkisuuskuvansa takia, Pietarin toimiston johtaja **Natalia Lohova** näkee tulevaisuuden valoisaampana kuin haastattelemani säveltäjät. Oma tulkintani on, että RAO:n haasteet periytyvät neuvostoajoilta: harmaa talous kukoistaa, kaikkiin auktoriteetteihin suhtaudutaan yhtä epäluuloisesti ja korruption arvellaan olevan läsnä kaikkialla. Uusrikkaat ovat usein epäsolidaarisia ja kulttuurittomia, eikä sponsori-tuen varaan siksi voi laskea.

Taustamusiikin korvausten laskutuksessa suurin ongelma on palveluyrittäjien suuri määrä, maksuhaluttomuus ja nopea vaihtuvuus.

Suomen ja Venäjän tekijänoikeudellisessa infrastruktuurissa on suuria eroja, mutta varmaa on se, että Teostolla olisi paljon annettavaa sekä oikeuksien hallinnoinnin läpinäkyvyyteen liittyvällä eettisellä että teknillisellä puolella. Järjestöjen välinen vastavuoroisuusopimuskin alkaa viimein näkyä tilityksen tasolla, sillä viime vuonna suomalaiset säveltäjät saivat ensimmäistä kertaa kohtuullisia korvauksia Venäjän esityksistä. Juuri näin pitää vientitukirahojen kiertokulun toimiakin, ajatellaan varmaan tukipäätökset tehneissä Lusesin ja Esekin toimikunnissa! ☺ TEKSTI TAPIO TUOMELA

Kirjoittaja on säveltäjä ja Suomen Säveltäjät ry:n puheenjohtaja. Toimissaan Musiikin aika -festivaalin johtajana 1999–2008 Tuomela vakiinmutteri vilkkaan säveltäjä- ja muusikkovaihdon Venäjän kanssa.

PUHEENVUOROJA

POPULAR

Uskallan tunnustaa olevani jonkinlainen euroviisufani. Viisuhuuma alkaa helmikuussa, jolloin vaihdamme maksukanavapakettiimme SVT 1 -kanavan. Seuraavien viikkojen aikana seuraamme tiiviisti Melodifestivalenin semifinaaleja kannattaen kuka ketäkin finalistiksi.

Oma suosikkisäveltäjäni on **Fredrik Kjempe**, joka esitellään kame-roille aina ennen hänen kappaleensa esitystä. Pieni kaljupäinen mies tämän-vuotisen Ruotsin edustussävelmän takaa, kuten myös viimevuotisen Norjan edustussävelmän ja sitä edeltävän Ruotsin edustussävelmän. Tänä vuonna Kempe yritti karsinnoissa neljällä kappaleella ja kansan suosikki voitti Ruot-sissa ja sijoittui kolmanneksi Düsseldorfissa. Kempen pankkitili kasvaa taas mukavasti tänäkin vuonna radioiden luukuttaessa hurmaavaa **Eric Saa-dea** ympäri Euroopan.

Onneksi sentään loppukilpailuun mennessä Eric oli jo täysin toipunut dramaattisesta Ruotsin finaalin jännitysnäytelmästä – kaikkensa antaneena Eric iski nyrkillä häntä ympäröineen lasikopin rikki niin lujaa, että sai lasinsirun silmäänsä eikä hän päässyt edes esityksen jälkeen kameroiden kuvattavaksi. Huh, huh. Onneksi kuvattavaksi löytyi Kempe.

RUOTSI SATSAA MUSIIKKIIN JO PERUSKOULUTASOLLA.

Ruotsin viisut ovat taidokasta ja vii-meisen päälle tuotettua viihdettä, jonka tekemisessä rahaa ja rekvisiittaa ei sääs-tetä. Ruotsalaiset säveltäjät tilataan hyvissä ajoin hätiin paitsi muihin Poh-joismaihin myös Keski- ja erityisesti Itä-Euroopan maiden edustuskappaleiden tekoon. Mitään ei jätetä sattuman varaan, vaan sävellys hoidetaan tuotantoa myöten loppuun saakka yksissä käsissä, jotta lopputulos on taatusti teki-jänsä nimen arvoinen. Suurimmille kansainvälisille tähdille tilataan tuotannot ruotsalaisilta RedOnelta, **Max Martinilta** tai Cheiron-studioilta muilta tuotta-javelhoilta, ja miljoonat kolahtavat pankkitileille napakymppien tuloksina.

Ruotsi on maailman kolmanneksi suurin musiikin vientimaa ja satsaa toimialaan jo peruskoulutasolla mahdollistaen jokaiselle musiikin soit-tamisen tutuksi tulemisen päivittäisessä koulutoiminnassa. Suomessakin voi oppilas päästä joskus erityisluvulla välitunnilla soittamaan rumpuja koulun musiikkiluokkaan, mutta vain mikäli musiikinopettaja on suojea ja suostuu avaamaan innokkaalle pulpettirummuttajalle musiikkiluokan lukitun oven.

Onneksi Suomi on sentään Ruotsia parempi jääkiekkomaa ja on osoit-tanut sen koko maailmalle. Näin ollen on perusteltua jatkaa kansainväli-sesti menestyvän jääkiekkomaan perinnettä, tukea lätkän junioritoimintaa ja pelata ensi talvenakin koulun liikuntatunneilla lätkää. Ei muuten.

SATU MÄTTÖ

Johtaja, Teoston oikeudenomistajapalvelut

Digitaalisen musiikin myynti kasvoi

Digitaalisen musiikin myynti kasvoi Suomessa 88 prosenttia viime vuonna. Digitaalisesti musiikista ostetaan Suomessa jo viidennes. Luvut perustuvat Musiikkituottajat ry:n julkaisemiin tietoihin. Musiikkituottajien mukaan kasvu tuli pääosin uudentyypisistä musiikki-palveluista, kuten Spotifysta ja Nokian Ovesta.

Vaikka digimyyntin kehitys on ollut lupaavaa, digitaalisen musiikin kulutuksesta 90 prosenttia tapahtuu laittoman lataamisen kautta.

Musiikkituottajat ry:n jäsenyhtiöiden äänitemyyntin yhteenlaskettu arvo oli 43 miljoonaa euroa vuonna 2010. Edellisvuoteen verrattuna myynti väheni noin 6 prosenttia. Musiikki-

tuottajat ry:n jäsenyhtiöt edustavat noin 95:tä prosenttia Suomen äänitemarkkinoista.

Kotimaisen musiikin osuus Suomen äänitemarkkinoista ylsi ennätysuureksi eli peräti 63 prosenttiin. Kansainvälisesti katsoen poikkeuksellisen suuri osuus selittyy Musiikkituottajien mukaan osin sillä, että kuluttajat hankkivat ulkomaisia äänitteitä yhä enemmän suoraan ulkomaisten nettikauppojen kautta.

Kulutustapojen muutokset ovat saaneet levy-yhtiöt etsimään uusia tulovirtoja perinteisen äänitemyyntin ulkopuolelta muun muassa oheistuotteiden myynnistä, markkinointiyhteistyöstä ja live-esiintymisistä.

Suklaasydän, tinakuoret

Suomen Jazz & Pop Arkiston keväällä julkaisema *Suklaasydän, tinakuoret* kertoo jazziskelmän vaiheista Suomessa 1956–1963. Kirjan ovat toimittaneet **Ari Poutiainen** ja **Risto Kukkonen**. Poutiaisen luonnehdinnan mukaan jazziskelmä oli iskelmää, jota leimasi swingin ja bebopin välimaastoon asettunut svingaava, tanssillinen jazz. Aikakauteen kuuluvat **Brita Koivusen** esittämän *Suklaasydämen* lisäksi **Laila Kinnusen** esittämä *Lazzarella* ja monet muut tämän ajan hittiklassikot. Ne ilmensivät omalla kepeällä tavallaan perinteen ja muutoksen kohtaamista sekä eteenpäin tähyävää, modernia kulttuuri-ilmapiriä. Kirjan artikkeleissa kerrotaan jazziskelmien tekemisestä, lajin ominaispiirteistä, levy-yhtiöiden hittikilpailusta, tähteydestä ja julkisuudesta.

Tarjous

Jazz & Pop Arkisto tarjoaa kirjaa Teoston asiakkaille 15 euron hintaan (norm. 21,90). Saatavilla myös: Juha Henriksson, Toiset meistä: Rauno Lehtinen ja musiikki 20 eurolla (norm. 25). Tilaukset: info@jazzpoparkisto.net tai (09) 757 0040. (Mainitse sana Teosto!)

SUKLAASYDÄN, TINAKUORET

JAZZISKELMÄ SUOMESSA 1956–1963

ARI POUTIAINEN & RISTO KUKKONEN (toim.)

Taidetoimikunnat tukivat taiteellista toimintaa yli 30 miljoonalla

Taiteen keskustoimikunnan yhteydessä toimivat valtion taidetoimikunnat, apurahalautakunnat ja alueelliset taidetoimikunnat tukivat vuonna 2010 taiteellista toimintaa kaikkiaan yhteensä 30,8 miljoonalla eurolla. Tukea myönnettiin apurahoina, avustuksina, palkintoina sekä taitelijaprofessorien ja läänintaitelijoiden palkkoina. Lisäksi alueelliset taidetoimikunnat kohdistivat kaikkiaan 2,5 miljoonaa euroa muun muassa erilaisiin taiteen edistämisen hankkeisiin, nuorten taiteilijoiden työllistämiseen ja taitelijaresidensseihin. Tiedot käyvät ilmi taiteen keskustoimikunnan tutkimusyksikön uudesta julkaisusta Taidetoimikuntien myöntämä tuki 2010.

Suomalaisen musiikin vienti voimakkaassa kasvussa

Suomalaisen musiikkiviennin kokonaismarkkina-arvo vuonna 2009 oli 32 miljoonaa euroa. Markkina-arvo kasvoi vuodesta 2008 lähes yhdeksän miljoonaa euroa eli noin 38 prosenttia. Kasvua ovat vauhdittaneet musiikkiviennin yrityskentän kehittyminen ja tulonlähteiden monipuolistuminen. Vientituloa kertyy eniten Pohjoismaista, saksankielisestä Euroopasta, Ranskasta ja Benelux-maista sekä Iso-Britanniasta ja Irlannista. Viennin kasvua tutki Media Clever Oy.

Viennin kasvu heijastuu selkeästi myös juuri valmistuneessa suomalaisen musiikkiviennin goodwill-tutkimuksessa, jonka mukaan musiikkisektorin eri sidosryhmien ammatillaiset näkevät suomalaisen vientimusiikin mahdollisuuksien kasvaneen jälleen edellisvuodesta.

"Suomalaiset panostukset musiikkikoulutukseen sekä luovan alan osaajien ovat poikkeuksellisia maailmassa. Lähtökohdat ovat siis kunnossa, mutta tätä pääomaa ei vielä pystytä tuoteistamaan, kaupallistamaan tai siihen liittyvää liiketoimintaa viemään riittävän tehokkaasti", kommentoi Music Export Finlandin toiminnanjohtaja **Paulina Ahokas**.

Tutkimusraportti ja tiedotteet:
www.musex.fi

Ars Fennica Anssi Kasitonille

Kuvataiteilija ja musiikintekijä **Anssi Kasitonni** sai tämänvuotisen Ars Fennica -palkinnon. Palkinto on suuruudeltaan 34 000 euroa ja siihen kuuluu myös palkinnonsaajan näyttely ja julkaisu. Palkinnon myöntää Henna ja Pertti Niemistön taidesäätiö Ars Fennica. Kasitonni on ollut musiikintekijänä Teoston asiakas vuodesta 2006.

Uusia jäseniä Elvis ry:n hallitukseen

Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry:n kevätkokous 28. maaliskuuta valitsi yksimielisesti **Eero Luparin** jatkamaan yhdistyksen varapuheenjohtajana. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin **Kaija Kärkinen, Tommi Läntinen** ja **Päivi Ojanperä**.

Hallituksessa jatkavat myös **Janne Louhivuori** (pj.), **Heikki Elo, Tommi Lindell, Toni Nygård** ja **Aku Toivonen**.

Georg Malmstén -säätiön hallitukseen valittiin edelleen **Otto Donner** ja **Pekka Nissilä**. Uusina jäseninä valittiin **Veli-Matti Halkosalmi** ja **Jiri Kuronen**. Hallituksessa jatkavat edelleen **Pauliina Lerche, Yatta Malmstén, Kirsi Snellman** ja **Lasse Wikman**.

TUTUSTU VUOSIKERTOMUKSEN VERKKOVERSIOON!

www.teosto.fi/vuosikertomus2010

Teoston vuosikertomus 2010

Teoston kokonaistuotot kasvoivat viime vuonna 51,8 miljoonaan euroon. Kotimaasta Teosto keräsi korvauksia yhteensä 42,8 miljoonaa euroa. Tästä summasta on tilitetty toimintakulujen vähennyksen jälkeen säveltäjille, sanoittajille ja musiikin kustantajille 86,9 prosenttia eli 37,2 miljoonaa euroa. Suomalaisen musiikin edistämiseen oikeudenomistajien yhteisillä päätoimilla käytetään 6,7 prosenttia tilityssummasta eli 2,5 miljoonaa euroa.

Muilta järjestöiltä tuloutui Teoston oikeudenomistajille tilitettäväksi yhteensä 8,4 miljoonaa euroa. Tästä suurimpina erinä 5,1 miljoonaa Nordisk Copyright Bureau NCB:ltä suomalaisen musiikin tallentamisesta muun muassa äänitteille ja elokuviin sekä Teoston sisärjestöiltä 2,7 miljoonaa suomalaisen musiikin esityksistä ulkomailla.

Kasvua tuli erityisesti kaupallisesta televisiotoiminnasta sekä online-markkinoilta. Elävän musiikin alueella tuotot olivat yhteensä 4,9 miljoonaa euroa, noin 4 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Taustamusiikki puolestaan toi Teoston oikeudenhaltijoille lähes 10 miljoonan euron tulot. Kasvua edellisvuodesta oli noin 4 prosenttia.

Digitaalisen musiikin kulutus kasvoi viime vuonna Suomessa ennätystahtia, ja vuosi 2010 merkitsi läpilyöntiä musiikin streaming-palveluille. Viime vuonna Teosto/NCB tilitti oikeudenomistajilleen ensimmäiset Spotify-korvaukset.

Teoston vuosikertomus vuodelta 2010 on luettavissa kokonaisuudessaan Teoston verkkosivuilla www.teosto.fi.

Painetun vuosikertomuksen voi tilata Teostosta.

Vahva tekijänoikeussuoja on luovan alan yritysten tärkeä kilpailutekijä. Näin todettiin Luovan työn tekijöiden ja yrittäjien Lyhdyn järjestämässä Tekijänoikeuspäivän seminaarissa 4. toukokuuta. Seminaarissa etsittiin vastausta kysymykseen, miten luovan alan menestystä ja kasvua voidaan lisätä.

TEKSTI MARJA-LEENA KARJULA

KUVAT: SAARA VUORJOKI

MILLÄ VAUHDITTAA LUOVAN ALAN

Ovatko luovan alan menestyksen avaimet koulutuksessa, tekijänoikeuksissa, tekijöiden aseman turvaamisessa vai jossakin muussa? Seminaarin avaussanat lausuneen opetus- ja kulttuuriministeriön kansliapäällikön **Harri Skogin** mukaan luova talous perustuu ministeriön näkökulmasta katsottuna vahvaan kulttuuriin, vahvaan koulutukseen ja vahvaan tekijänoikeuteen. Luovan talouden potentiaali saadaan hänen mukaansa parhaiten hyödynnetyksi byrokratia- ja ministeriörajat ylittämällä.

Seminaaria isännöinyt Gramexin apulaisjohtaja **Lauri Kaira** korosti tekijänoikeuksien merkitystä kilpailutekijänä ja luovan työn mahdollistajana. Kaira korosti, että luovan alan yrityksillä pitää olla mahdollisuus toimintaan myös netissä, ja tekijänoikeusjärjestöillä on vastuu siitä, että hyviä tekijänoikeuspalveluita on tarjolla.

Elokuva-alan kansainvälistä järjestöä MPA:ta edustava **Niklas Lagergren** halusi tarjota optimismia luovan alan kaupallisiin näkymiin. Lagergren uskoi, että internetistä tulee vähitellen yhteisiä sääntöjä noudattava jakelukanava eikä sitä ajatella enää säännöistä vapaaksi alueeksi.

Hyvitysmaksutulojen keskeinen merkitys suomalaisen

Kauhko Röyhkä viritti yleisön musiikillaan seminaaritunnelmaan.

KULTTUURIN JA VIESTINNÄN ALALLA TOIMII SUOMESSA YLI 15 000 YRITYSTÄ. NE TYÖLLISTÄVÄT 5 PROSENTTIA SUOMEN TYÖVOIMASTA.

"Hyvästä sisällöstä syntyy liiketoimintaa", painotti Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus Fimicin toiminnanjohtaja Jutta Jaakkola tuki- ja vientijärjestöjen paneelissa.

MIKÄ ON TEKIJÄNOIKEUSPÄIVÄ?

Suomessa toukokuussa vietettävässä tekijänoikeuspäivässä yhdistyy kaksi kansainvälistä juhlapäivää: kansainvälinen henkisen omaisuuden päivä sekä Unescon kirjan ja tekijänoikeuden päivä. Suomessa tekijänoikeuspäivää vietettiin tänä vuonna 4. toukokuuta. Tekijänoikeuspäivän viettoon liittyi leffaetukampanja, tietoisuuksia elokuvateattereissa sekä Luovan työn tekijät ja yrittäjät Lyhdyn järjestämä kutsuvierasseminaari ja elokuvaesitys Helsingin Tennispalatsissa.

MENESTYSTYSTÄ?

kulttuurin tukemisessa tuli esiin useassa puheenvuorossa.

"Jos hyvitysmaksutulot romahtavat, se näkyy kulttuurissa pian rumasti", Lauri Kaira totesi. Avekin, Esekin ja Lusesin kaltaisten järjestöjen kautta kanavoituu nykyisellään hyvitysmaksutuloista merkittäviä summia kulttuurin tukemiseen.

Hyvitysmaksun kehitystarpeita opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta selvittänyt **Arne Wessberg** esitteli puheenvuorossaan tekemänsä selvityksen tavoitteita. Selvitys oli seminaarin aikaan vielä keskeneräinen, joten Wessberg sanoi kuulevansa mielellään seminaariväen mielipiteitä. Seminaarin paneeliin osallistuneilla kulttuurin tuki- ja vientijärjes-

töjen edustajilla oli yhteisenä toiveena vakaa ja ennustettava hyvitysmaksutulo.

Uusia, yllättäviä ideoita ei seminaarissa nostettu esiin. Yhteisymmärrys vallitsi kuitenkin siitä, että uudenlaisia palveluita voidaan kehittää vain silloin, kun luovan työn tekijöiden toimintaedellytykset on turvattu. Parantamisen varaa on monella sektorilla, totesi myös työministeri **Anni Sinnemäki** päätössanoissaan.

"Luovan työn tekijöiden toimeentulo on sirpaleista eikä se ole turvattu huonoina aikoina. Tässä meillä on vielä paljon tekemistä", Sinnemäki painotti. ○

Miten saat korvauksen

Teostoryn sarja kertoo tällä kertaa, miten Teoston asiakkaaksi liittyneet säveltäjät, sanoittajat, sovittajat ja musiikinkustantajat saavat esityskorvaukset teostensa esittämisestä konserteissa ja festivaaleilla

TEKSTI REIJO SAARI, MARJA ISOKANGAS JA PIIA KESKIMAA KUVITUS MAIJA HYPPIÖLÄ

musiikkisi esittämisestä

Konsertin tai festivaalin järjestäjä maksaa Teostolle musiikin käytöstään esityskorvauksen, joka perustuu lippuruloihin tai yleisömäärään. Maksullisista konserteista ja festivaaleista esityskorvaus on 3–8 prosenttia lipputuloista ja maksuttomista 0,19–0,27 euroa henkilöltä. Jos ohjelmassa on tekijänoikeussuojasta vapaata musiikkia vähintään kolmannes, korvaus on pienempi.

Esityskorvausten tilittämistä varten Teosto tarvitsee tarkan selvityksen, mitä ja kenen teoksia esitettiin. Konserttien ja festivaalien järjestäjiltä tai esiintyjiltä saatujen esitystietojen perusteella Teosto tilittää tapahtumista laskutetut korvaukset esitettyjen teosten tekijöille ja kustantajille.

Kuntien, seurakuntien ja muun muassa musiikkioppilaitosten kanssa Teosto on sopinut musiikin esityskorvauksista ja esitystietojen ilmoittamisesta eri sopimuksin. Esimerkiksi kunnat maksavat musiikinkäytöstään kunnan asukaslukuun perustuvan vuosikorvauksen. ☺

Esityskorvaukset konserteissa ja festivaaleilla esitetystä musiikista

Esityskorvaukseen voivat vaikuttaa tilityksessä

- Esityspaikka
- Teoksen esityksen kesto
- Lipputulosten määrä
- Esityskerrat
- Yleisömäärä
- Teosten jako-osuudet
- Tilitysalueen kokonaiskorvaus
- Esitysrhmäkerroin

Konsertit

Teosto maksaa musiikin tekijöille ja kustantajille esityskorvaukset konserteissa esitetystä musiikista vuosittain esitysvuotta seuraavan kesäkuun tilityksessä.

Tilitysalueet

Kuusi erillistä tilitysaluetta, jotka perustuvat laskutetun esityskorvauksen määrään:

- Laskutus 0–50 euroa
- Laskutus 200–400 euroa
- Laskutus 50–100 euroa
- Laskutus 400–800 euroa
- Laskutus 100–200 euroa
- Laskutus 800–1 200 euroa

Kahdeksan järjestäjäkohtaiseen sopimukseen perustuvaa tilitysaluetta:

- Kuntien konsertit
- Seurakunnat
- Kaupungin- ja runko-orkestereiden konsertit
- Sibelius-Akatemia
- Yle-konsertit ja Radion sinfoniaorkesterin konsertit
- Konservatoriot
- Varuskuntasoihtokunnat
- Musiikkiopistot

Tässä ryhmässä kuntien, seurakuntien ja Yle-konserttien tilitystä painotetaan tilitysalueiden sisäisillä esityspaikkakertomilla, jotka perustuvat yleisömäärään. Jokaiselle alueelle kertynyt korvaus tilitetään kulujen vähentämisen jälkeen kyseisen alueen tapahtumissa esitetyille teoksille.

VUODELTA 2009 TEOSTO TILITTI MINUUTIN MITTAISESTA MUSIIKKIESITYKSESTÄ KONSERTISSA SEURAAVASTI:

- Laskutettuun korvaukseen perustuvat tilitysalueet 1,98–27,44 euroa
- Sopimuksiin perustuvat tilitysalueet 0,80–70,10 euroa
- Festivaalit 12,78–64,12 euroa

Summa jaetaan teosilmoituksen osoittamassa suhteessa säveltäjän, sanoittajan, sovittajan ja musiikkikustantajan kesken.

Suuret konsertit

Ns. suuriksi konserteiksi luokitellaan sellaiset konsertit, joilta laskutettu esityskorvaus on vähintään 1 200 euroa. Suurten konserttien tilitys maksetaan kahdesti vuodessa siten, että joulukuussa maksetaan esityskorvaukset saman vuoden tammi-kesäkuulta ja kesäkuussa esityskorvaukset edellisen vuoden heinä-joulukuulta. Laskutetut esityskorvaukset tilitetään kulujen vähentämisen jälkeen konserttikohdittaisesti kyseisessä konsertissa esitetyille teoksille.

Festivaalit

Suurista festivaaleista Ankkarock (mukana vielä tämän kesäkuun tilityksessä), Ilosaarirock, Pori Jazz, Provinsirock, Ruisrock ja Tuska-festivaali tilitetään kukin omina tilitysalueinaan. Tämä tarkoittaa, että festivaalijärjestäjän maksamat esityskorvaukset maksetaan kulujen vähentämisen jälkeen kyseisessä tapahtumassa esitetyille teoksille. Pori Jazzin tilitystä painotetaan lisäksi sisäisillä esitysrhmäkertoimilla, jotka perustuvat esityspaikkaan. Muuten suurten festivaalien tilityksissä ei käytetä esitysrhmäkerroimia.

Muut festivaalit tilitetään laskutetun korvauksen perusteella valitulla tilitysalueella konserttien joukossa.

KUN JÄRJESTÄT KONSERTIN TAI FESTIVAALIN

Ilmoita Teostoon kahta viikkoa ennen tapahtumaa:

- konsertin tai festivaalin päivämäärä
- tapahtumapaikka
- esiintyjät
- arvio yleisömäärästä, jos tapahtuma on maksuton.

Kahden viikon kuluessa tapahtumasta ilmoita Teostoon:

- lipputulotiedot ilman vähennyksiä (jos tapahtuma oli maksullinen)
- esiintyjän antamat tiedot esitetyistä teoksista.

Lue lisää verkkosivuiltamme www.teosto.fi kohdista Luvat ja Asiakaspalvelu.

Kim Kuusi Teoston puheenjohtajaksi

Teoston jäsenistön kevätkokous valitsi yksimielisesti säveltäjä **Kim Kuusen** uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi. Erovuorossa olleet **Tom Frisk** (musiikinkustantajien edustaja) sekä säveltäjä ja sanoittaja **Timo Tyrväinen** valittiin yksimielisesti uudelleen, Tyrväinen kuitenkin nyt uuden taustaryhmän eli sanoittajien ja kirjailijoiden edustajana. Muut hallituksen jäsenet ovat **Heikki Elo** (säveltäjä), **Mikko Heiniö** (säveltäjä) ja **Ari Nieminen** (musiikinkustantaja).

Kevätkokous pidettiin Helsingin Savoy-teatterissa 13. huhtikuuta. Teoston hallitus valitsi keskuudestaan Mikko Heiniön jatkamaan varapuheenjohtajana.

Teoston edellinen puheenjohtaja Jori Nummelin ja uusi puheenjohtaja Kim Kuusi kukitettiin kevätkokouksessa. Vuodesta 2008 puheenjohtajuutta hoitanut Nummelin kiitti jäsenistöä ja Teoston toimistoa hyvästä yhteistyöstä kuluneena, paljon muutoksia sisältäneenä puheenjohtajakautenaan sekä kannusti kaikkia aktiiviseen toimintaan.

Sähköpostiosoitteet ajan tasalle

Muistathan ilmoittaa meille, kun sähköpostiosoitteesi muuttuu! Sähköpostiosoitteen, samoin kuin muutkin osoite- ja pankkiyhteystietosi voit korjata helpoimmin verkkopalvelussamme omilla sivuillasi. Pidä meidät ajan tasalla niin tieto kulkee!

TEOSTO-KALENTERI

Kesäkuu 2011

Kesäkuun tilityksessä maksetaan

- Esityskorvaukset valtakunnallisilla radio- ja TV-kanavilla, Ylen maakuntaradioissa, elokuvateattereissa, konserteissa ja muissa tilaisuuksissa vuonna 2010 esitetystä musiikista
- Esityskorvaukset kaupallisissa radioissa ja isoissa konserteissa 1.7.–31.12.2010 esitetystä musiikista
- Ulkomailta tulleita esityskorvauksia
- Tallennuskorvaukset ajalta 1.7.–31.12.2010
- Online-korvauksia ajalta 1.1.–31.3.2011
- Lainauskorvaukset äänitteiden ja nuottijulkaisujen kirjastolainauksista vuodelta 2010.

Heinäkuu 2011

Musiikin esitysilmoitukset ajalta 1.4.–30.6. Teostoon viimeistään 31.7.

Elokuu 2011

Jos huomasit kesäkuun tilityksessä korjattavaa, toimita meille korjauspyyntö viimeistään 31.8.2011 postitse tai sähköpostitse osoitteeseen huomautukset@teosto.fi

Tee esitysilmoitus sähköisesti

Bändien, orkestereiden ja muiden esiintyjien tiedot esitetystä teoksista, esiintymispaikoista ja tilaisuuden järjestäjistä tulee toimittaa Teostoon neljännesvuosittain. Tilitykset elävästä musiikista maksetaan näiden raporttien perusteella.

Toimita ilmoitus Teostoon

- ajalta 1.1.–31.3. viimeistään 30.4.
- ajalta 1.4.–30.6. viimeistään 31.7.
- ajalta 1.7.–30.9. viimeistään 31.10.
- ajalta 1.10.–31.12. viimeistään 31.1.

Lähetä ilmoituksesi sähköisesti ja ole mukana tukemassa toimistomme Green Office -tavoitteita paperinkäytön vähentämiseksi! Jos tarvitset neuvoja verkkopalvelun käytössä, ota yhteys oikeudenomistajapalveluumme.

Uusia kasvoja

Susanna Perämaa aloitti Teoston markkinointipäällikkönä 2. toukokuuta. Susanna Perämaalla on pitkä ja monipuolinen kokemus tiedottamisesta ja markkinoinnista erilaisissa musiikki- ja media-alan organisaatioissa. Aiemmin hän on työskennellyt muun muassa Nelonen Mediassa ja Warnerilla.

Sävellystilaus- avustuksia haettavissa

Teoston partituurimusiikin sävellystilaustoimikunta myöntää hakemuksesta avustuksia uusien suomalaisten teosten säveltämiseen ja sovittamiseen. Avustusta voivat hakea Suomen kansalaisten lisäksi Suomessa vakinaisesti asuvat musiikintekijät. Hakuaika vuonna 2011 päättyy 30. syyskuuta. Lisätietoja ja hakulomake on saatavissa Teoston verkkosivuilta www.teosto.fi.

Toinen lasten ja nuorten Uuno Klami -sävellyskilpailu

Tarkoitettu 10–19-vuotiaille (10–15-vuotiaiden ja 16–19-vuotiaiden ikäsarjat).

Sävellykset pitää postittaa kilpailukansli-
aan viimeistään 9.1.2012.

Lisätietoja: www.klamicompetition.fi

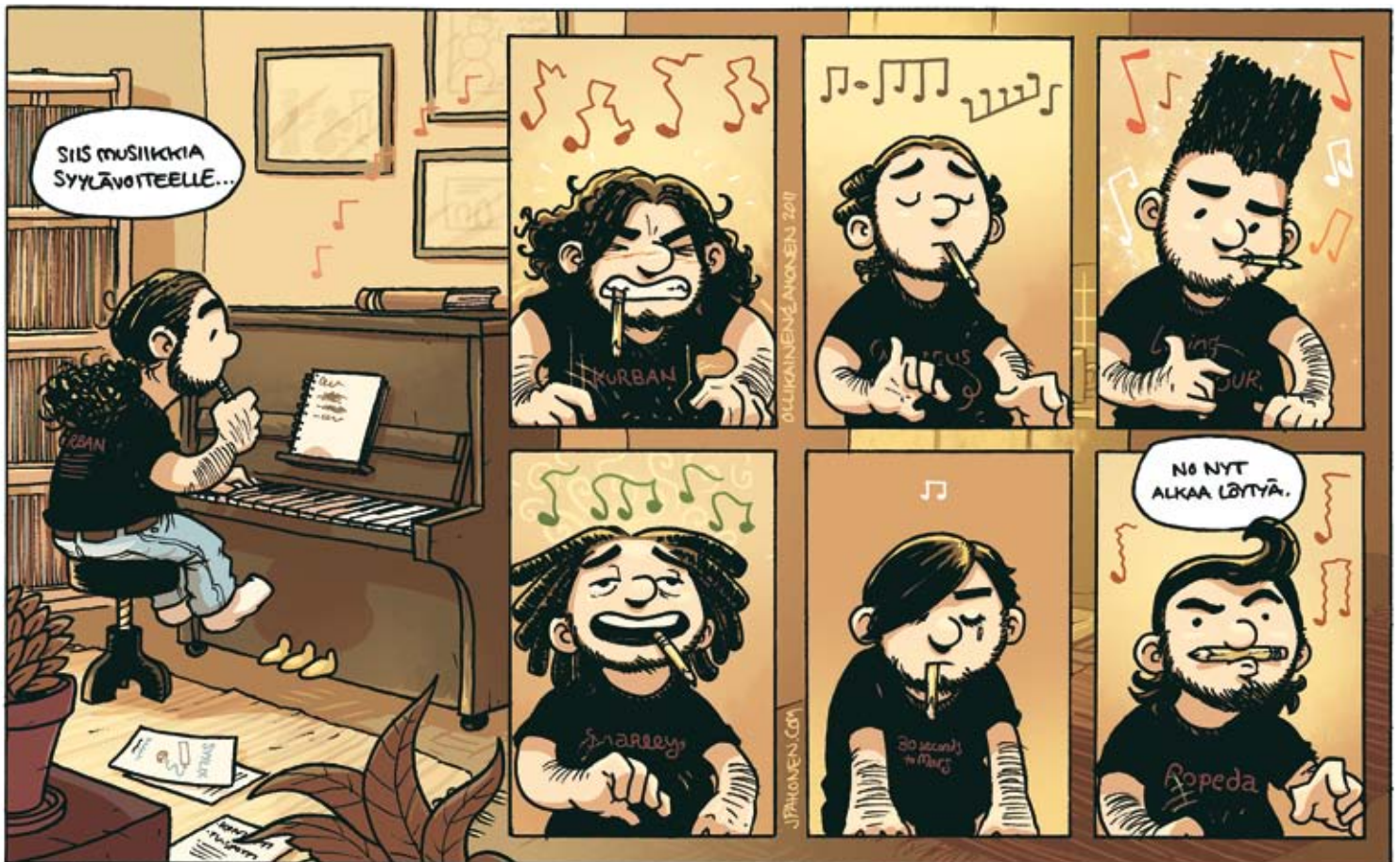
Laulujen Loiskeet 2011

Uusien kansanlaulujen sävellys- ja sanoituskilpailu

Kilpailuaika 1.3.–15.7.2011 ja palkintosumma 2 000 euroa.

Järjestäjä Kulttuuriyhdistys Karikko ry
Säännöt: kulttuurikarikko@gmail.com

SÄVELTÄJÄ

TEOSTO PALVELEE

TEOSTON ASIAKASPALVELUNUMERO 010 808 118

📍 PALVELUT MUSIIKIN TEKIJÖILLE, KUSTANTAJILLE JA ESITTÄJILLE

Asiakkaaksi liittyminen, teosilmoitukset, kustannussopimukset, osoitteenmuutokset, esitys- ja tallennuskorvausten tilitys, verotus, esitysilmoitukset ja ulkomaan valvontapyyntöt

Musiikkiasiantuntija
jan.vainio@teosto.fi (paikalla ma 8.30–16)

Teoston asiakaspalvelu on avoinna ma–to 8.30–16, pe 8.30–15
Postiosoite: Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
Puhelinvaihte: (09) 681 011, faksi (09) 677 134
www.teosto.fi, teosto@teosto.fi
Henkilökohtaiset sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@teosto.fi

📍 PALVELUT MUSIIKIN KÄYTTÄJILLE

Esitysluvat, tallennusluvut, yksityisen kopioinnin hyvitysmaksu

📍 SUOMALAISEN MUSIIKIN TIEDOTUSKESKUS FIMIC RY

Avoinna ma–pe 9–15, faksi (09) 682 0770
www.fimic.fi, info@fimic.fi
(09) 6810 1311 nuottitilaukset
(09) 6810 1315 kevyen musiikin tiedotus
(09) 6810 1300 vakavan musiikin tiedotus

Miten teemme Teostorystä entistä paremman?

Sinulla on mahdollisuus kertoa se meille osallistumalla lukijatutkimukseen osoitteessa **www.teosto.fi/kysely**.

Arvomme kaikkien vastanneiden kesken 80 euron arvoisen lippulahjakortin sekä 10 kappaletta Teosto-palkittujen musiikintekijöiden levyjä.

Kiitos etukäteen osallistumisestasi! Mielipiteesi on meille tärkeä.